

UCHWAŁA NR V/15 /2015
RADY POWIATU GRUDZIĄDZKIEGO
z dnia 23 czerwca 2015 r.

w sprawie oceny działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Łasinie w 2014 r.

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 i 645 oraz z 2014 r. poz. 379 i 1072) oraz § 21 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 63, poz. 587)

Rada Powiatu
uchwala, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych warsztatu Rada Powiatu pozytywnie ocenia działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Łasinie w 2014 r.

§ 2. Sprawozdanie o którym mowa w § 1 stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Uzasadnienie oceny, o której mowa w § 1 stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Krzysztof Klonowski

Uzasadnienie

Zgodnie z § 21 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej jednostka organizacyjna prowadząca warsztat składa powiatowi roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych warsztatu. Sprawozdanie stanowi podstawę do dokonania przez powiat corocznej oceny działalności warsztatu.

Sprawozdanie zawiera wymagane do podjęcia oceny informacje, w tym:

- rozliczenie roczne oraz informację o wykorzystaniu przez warsztat środków finansowych z uwzględnieniem kwot uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług;
- informację o liczbie uczestników warsztatu oraz stopniu i rodzaju ich niepełnosprawności;
- informację o ogólnej frekwencji uczestników w zajęciach warsztatu w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego;
- informację o formach i metodach realizowanej przez warsztat działalności rehabilitacyjnej;
- informację o liczbie uczestników, którzy opuścili warsztat wraz z podaniem przyczyny ich odejścia;
- informację o liczbie uczestników, którzy poczynili postępy;
- informację o decyzjach podjętych przez radę programową.

Na podstawie informacji zawartych w przedstawionym sprawozdaniu zasadne jest wydanie pozytywnej oceny działalności WTZ w Łasinie w 2014 r.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Krzysztof Klonowski



FUNDACJA

„Ochrona Zdrowia i Rehabilitacja Niepełnosprawnych”

- organizacja „non profit”, posiadająca status pożytku publicznego-

86-320 Łasin, ul. Wyszyńskiego 1

Tel. (056) 466-41-73; fax. (056) 466 41 73; kom. 0608 53 22 88

www.fozirn.cba.pl e-mail: wacławszramowski@wp.pl

Nr KRS 0000030411, z dn. 23.07.2001

NIP: 876 171 67 79 REGON: 87021314

BS Łasin, nr r-ku: 97 9500 0008 0000 1300 2000 0001

Zarząd Fundacji:

Prezes: Wacław Szramowski

V-ce Prezes: Paulia Sikora

Skarbnik: Katarzyna Pyszora

Łasin, dn. 27 lutego 2015r

SPRAWOZDANIE

z działalności merytorycznej warsztatu terapii zajęciowej za rok 2014

Uwagi ogólne

Warsztat terapii zajęciowej w roku sprawozdawczym obchodził dwudziestolecie swojej pracy. Powstał na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Fundacją „Ochrona Zdrowia i Rehabilitacja Niepełnosprawnych”, a Oddziałem Wojewódzkim Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Toruniu. W konsekwencję wypracowanego porozumienia było zawarcie w dniu 27 września 1994r umowy, która określała prawa i obowiązki stron oraz zasady finansowania jednostki. Byliśmy piątą placówką w województwie. Wszyscy nauczyliśmy się od podstaw jak skutecznie i efektywnie wdrażać proces rehabilitacji społecznej i zawodowej wśród osób z orzeczoną niepełnosprawnością i jak współpracować z rodzinami osób niepełnosprawnych, aby osiągnąć zakładane cele. Dodatkowo należy uwzględnić fakt, że 20 lat temu osoby niepełnosprawne były traktowane przez najbliższych jak i środowisko, w którym żyli w sposób znacznie odbiegający od postrzegania ich w chwili obecnej.

Uroczystość upamiętniającą dwudziestolecie działania warsztatu zorganizowano w dniu 24 października 2014 roku. W spotkaniu oprócz uczestników i instruktorów terapii zajęciowej wzięli udział zaproszeni goście reprezentujący podobne placówki z naszego województwa oraz władze samorządowe województwa, powiatu i sąsiednich gmin.

Rok 2014 był jeszcze pod jednym względem szczególny. Organizacja tworząca łasiński warsztat oddała do eksploatacji część budynku, do którego w roku 2016 przeniesiona zostanie placówka. Dotychczas użytkowany przez warsztat terapii zajęciowej budynek jest własnością miejscowej Parafii, a umowa na jego użytkowanie po kolejnych uzgodnieniach kończy się w grudniu 2015 roku.

Godnym odnotowania sukcesem jest także fakt, że warsztat terapii zajęciowej w roku sprawozdawczym przygotował do wejścia na otwarty rynek pracy dziewięciu uczestników, którzy podjęli pracę zawodową w sferze usług w ramach powołanej spółdzielni socjalnej. W tej grupie znajduje się 6 mężczyzn i 3 kobiety, z tego w ośmiu przypadkach przyczyną niepełnosprawności są choroby umysłowe i psychiczne, a w jednym epilepsja. Wprowadzenie tych osób na otwarty rynek pracy jest efektem wytrwałej i efektywnej pracy całego zespołu osób zatrudnionych w placówce. Oczywiście, nie da się przewidzieć docelowego zachowania się tych osób na rynku pracy. Jedno jest jednak pewne, że motywacji do utrzymania się na rynku pracy im nie brakuje. Na jak długo im to wystarczy czas pokaże. Musimy jednak zdawać sobie sprawę z konieczności dalszej współpracy z tymi osobami (pomimo, że nie są oni już uczestnikami warsztatu), gdyż przy tego rodzaju dysfunkcji jakiegokolwiek negatywne

oddziaływania środowiska zewnętrznego mogą przyczynić się do obniżenia poziomu motywacji w zakresie utrzymania miejsca pracy.

Wstęp

Działalność warsztatu terapii zajęciowej w 2014 roku była regulowana umową z dnia 14 lutego 2008r zawartą pomiędzy Powiatem Grudziądzkim, a Fundacją „OZiRN”, zaś strona finansowa jego działalności została określona aneksami do cytowanej wyżej umowy: nr 16/2014/WTZ, z dnia z dnia 12 marca 2014 oraz porozumieniem z dnia 20 stycznia 2014r, a także aneksem nr 17/2014/WTZ z dnia 12 grudnia 2014 mocą, których na prowadzenie warsztatu Fundacja otrzymała łącznie kwotę 805.560,00 zł (kwota dotacji nie jest waloryzowana od 2009 roku). Zgodnie z zapisami tej samej umowy w integracji i reintegracji społecznej i zawodowej bierze udział 49 mieszkańców pięciu gmin powiatu grudziądzkiego. Wszyscy uczestnicy legitymują się orzeczeniami o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym i znacznym ze wskazaniem do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej. Z tej grupy uczestników 47 osób posiadało prawo do świadczeń społecznych w formie renty socjalnej i 2 – do renty inwalidzkiej.

Organizacją prowadzącą warsztat chcąc zapewnić dostęp niepełnosprawnych do zajęć rehabilitacyjno-terapeutycznych bez względu na miejsce zamieszkania angażuje do dowozu dwa autobusy będące jej własnością. Pojazdy dostosowane są do przewozu osób niepełnosprawnych (w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich), z łączną liczbą miejsc siedzących 34 osoby. Z dowożenia na trasie: miejsce zamieszkania - warsztat – miejsce zamieszkania korzysta łącznie 39 osób z grupy 49 uczęszczających na zajęcia. Łączna suma przejechanych dziennie kilometrów przez autobusy dowożące niepełnosprawnych wynosi ponad 350.

Uczestnicy warsztatu rekrutują się z osób będących w wieku aktywności zawodowej, zamieszkujących w pięciu gminach powiatu grudziądzkiego (Łasin, Gruta, Radzyń Chełmiński, Rogoźno i Świecie n/Osą). Stan osobowy uczestników warsztatu w zależności od miejsca zamieszkania uczestników na koniec grudnia 2014 przedstawia się następująco:

l.p.	Gmina	Liczba uczestników ogółem	w tym kobiet
1.	Łasin	33	12
2.	Gruta	5	4
3.	Radzyń Chełmiński	4	2
4.	Rogoźno	6	3
5.	Świecie n/Osą	1	0
R A Z E M:		49	21

Stan liczbowy uczestników z uwzględnieniem płci i miejsca zamieszkania określony został w powyższej tabeli. Analizując decyzje Powiatowego Zespołu ds. Orzecznictwa o Niepełnosprawności w zakresie stopnia i przyczyn niepełnosprawności wynika, że uczestników z orzecznym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności jest 38, w tym 18 kobiet zaś ze znacznym stopniem – 11 osób, w tym kobiet 2. Orzeczoną przyczyną niepełnosprawności uczestników warsztatu są następujące dysfunkcje:

1. – upośledzenie umysłowe – 20 osoby,
2. – choroby psychiczne – 18 osób
3. – choroby neurologiczne – 9 osób,
4. – pozostałe czynniki (endokrynologiczne, moczowe, epilepsja) - 4 osoby.

W okresie sprawozdawczym nastąpiły stosunkowo duże zmiany w składzie osobowym uczestników jednostki. Zmiany te zostały wywołane deklaracją wejścia dziewięciu uczestników na otwarty rynek pracy. Organizacja prowadząca warsztat w porozumieniu z samorządami gmin: Łasin i Gruta i przy aktywnym wsparciu podmiotu gospodarczego powołały spółdzielnię socjalną. W wyniku rozmów z podmiotem gospodarczym od kilku miesięcy organizowane były praktyki zawodowe dla uczestników,

które w ocenie Rady Programowej potencjalnie mogłyby wyzwania wynikające z wejścia na rynek pracy. Zdaniem Rady Programowej Warsztatu przygotowanych do wejścia na rynek pracy było więcej uczestników. Wystąpiły jednakże inne względy organizacyjne, które fizycznie ograniczyły możliwość jednorazowego wejścia na rynek pracy większej liczby osób. W wyniku kompleksowej oceny uczestników przeprowadzonej przez Radę w miesiącu październiku 2014 roku warsztat terapii zajęciowej, pozytywną ocenę otrzymali i w konsekwencji opuścili warsztat następujący jego uczestnicy:

1. K. F.,
2. P. F.,
3. K. J.,
4. M. K.,
5. S. K.,
6. M. K.,
7. K. K.,
8. E. L.,
9. P. S.

Wyżej wymienieni, byli już uczestnicy warsztatu pracę w spółdzielni podjęli z początkiem listopada 2014 roku. Zostali zatrudnieni na cały etat na podstawie spółdzielczej umowy o pracę. Upłynął zbyt krótki okres czasu pracy by można byłby pokusić się o ocenę stopnia przygotowania ich do wejścia na rynek pracy. Do dnia pisania niniejszego sprawozdania żaden z zatrudnionych „absolwentów” warsztatu nie zrezygnował z pracy. Z przeprowadzonych indywidualnych rozmów z nimi można wywnioskować, że żaden był uczestnik nie myśli o rezygnacji z pracy, pomimo że w sposób istotny zmienił się im rytm dnia. Przekonuje nas to, że do wejścia na rynek pracy zostali przygotowani w sposób właściwy i zgodnie z ich indywidualnymi predyspozycjami.

Skład osobowy uczestników warsztatu na przestrzeni 2014 roku przedstawiał się następująco:

Lp.	Imię, nazwisko Uczestnika i adres	Rok urodzenia	Stopień i rodzaj niepełno sprawności	Data wydania orzeczenia i okres do kiedy jest ważne	Data przyjęcia Do WTZ	Data opuszczenia WTZ	Określenie zajętego przez Radę Program. stanowiska- ocena kompleksowa (20/X/2014)
1	A. M.	04. 03. 1985	Umiarkowany „02-P”	04. 06. 2001 r. na stałe	14.04.2008		3 a
2	B.M.	01. 08. 1956	Znaczny 10- N- I	22. 10. 2009 r. do 31.10.2012	17.09.2007		3 a
3	B. M.	22.10.1980	Znaczny 10-N	01.03.2000r –na stałe	19.04.1999		3 a
4	C. A.	22.11.1975	Znaczny 10-N	03.10.2001- na stałe	25.11.1997		3 c
5	C. M.	16.01.1969	Umiarkowany „02-P”	23.05.2002- na stałe	01.10.2003		3 b
6	D. J.	09.09.1971	Znaczny -02-P, 10-N	06.03.2012 Do 31.03.2017	27.10.1994		3 a
7	E. A.	02.08.1964	Znaczny 02-P,01-U	29.01.2010 Do 31.01.2013	23.06.2010		3 a
8	F. K.	19.11.1974	Umiarkowany 01-U	10.09.2004 na stałe	03.10.2003	31/X/14	Zatrudnienie w SS
8	D. S.	06.09.1982	Umiarkowany 09-M/10-N	12.10.2004 Na stałe	02.11.2014		Nie oceniano
9	F. P.	10.05.1988	Umiarkowany 01-U, 02-P	20.11.2009 do 30.11.2012	15.07.2007	31/X/14	Zatrudnienie w SS
9	G. T.	24.02.1981	Umiarkowany 02-P	18.04.2013 Do 30.04.2016	02.11.2014		Nie oceniano

10	F. S.	08.10.1979	Umiarkowany „01-U”	16.03.1998 na stałe	23.09.1999		3 a
11	G. A.	23.08.1970	Umiarkowany 01-U/03-L	10.09.2004 -na stałe	03.10.2003		3a
12	G. W.	16.06.1980	Umiarkowany 01-U	10.07.2012 do 31.07.2015	11.08.2013		3a
13	J. K.	23.08.1979	Umiarkowany 10N/04O	16.12.2004 -na stałe	15.09.2005	31/X/14	Zatrudnienie w SS
13	B. J.	11.02.1979	Umiarkowany 10-N	08.10.2001 Na stałe	02.11.2014		Nie oceniano
14	J. W.	25.05.1965	Umiarkowany 01-U	26.03.2010 -na stałe	27.10.1994		3b
15.	J. M.	01.06.1990	Znaczny 10-N	24.09.2008 do 30.09.2015	28.08.2010		3c
16	K. P.	22.02.1987	Znaczny 01-U/06E/10N	19.06.2007 na stałe	15.06.2005		3a
17	K. J.	15.05.1975	Umiarkowany 01-U	12.01.2004 Na stałe	03.10.1998		3a
18	K. M.	21.05.1977	Znaczny 01-U	26.03.2010 Na stałe	10.11.1995		3a
19	K. J.	13.09.1968	Znaczny 01-U, 11-I	27.04.2010 na stałe	15.11.1994		3a
20	K. H.	19.01.1956	Umiarkowany „02-P”	25.04.2001 Na stałe	12.06.2004		3b
21	K. S.	08.02.1988	Umiarkowany 01-U	29.01.2010 Na stałe	15.09.2006	31/X/14	Zatrudnienie w SS
21	K. A.	03.10.1973	Znaczny 02-P/10-N	05.05.2010 Na stałe	02.11.2014		Nie oceniano
22	K. A.	12.12.1976	Umiarkowany 01-U	10.09.2004 Na stałe	23.10.1999		3b
23	K. M.	15.04.1987	Umiarkowany 01-U	24.04.2003 na stałe	26.08.2008	31/X/14	Zatrudnienie w SS
23	G. S.	25.12.1995	Znaczny 01-U	27.11.2012 na stałe	02.11.2014		Nie oceniano
24	K. J.	10.07.1961	Znaczny 02-P, 01-U	17.05.2011 Na stałe	13.12.1995		3a
25	K. P.	24.02.1990	Umiarkowany 01-U	26.08.2011 Na stałe	22.11.2008		3a
26	K. M.	22.05.1978	Umiarkowany 01-U, 02-P	21.12.2004 na stałe	16.08.1999	31/X/14	Zatrudnienie w SS
26	S. D.	26.02.1989	Znaczny 01-U;06-E;06-R	08.06.2010 na stałe	02.11.2014		Nie oceniano
27	K. K.	31.07.1972	Umiarkowany „02-P”	10.04.2003 na stałe	03.10.2003	31/X/14	Zatrudnienie w SS
27.	B. A.	18.01.1990	Umiarkowany 01-U	16.07.2008 na stałe	02.11.2014		Nie oceniano
28	L. E.	08.01.1975	Umiarkowany „02-P”	19.09.2001 Na stałe	07.05.1998		3b
29	L. E.	17.01.1986	Umiarkowany 01-U	08.03.2011 Do 31.03.2014	15.09.2006	31/X/14	Zatrudnienie w SS
29	K. A.	03.10.1973	Znaczny 10-N;05-R;02-P	05.05.2010 na stałe	02.11.2014		Nie oceniano
30	L. J.	17.10.1988	Umiarkowany 01-U	18.05.2010 Na stałe	23.09.2009		3a
31	L. K.	21.09.1978	Umiarkowany 01-U	13.10.2004 Na stałe	03.10.2003		3a
32	M. E.	22..11.1970	Umiarkowany 01-U	13.10.2004 Na stałe	15.09.2008		3b
33	M. K.	13.11.1971	Umiarkowany	13.10.2004	15.09.2008		3a

			01-U	Na stałe			
34	M. S.	01.08.1977	Umiarkowany 01-U	10.09.2004 Na stałe	03.10.2003		3a
35	M. D.	09.11.1978	Umiarkowany 01-U	10.12.2004 Na stałe	25.04.2006		3a
36	O. L.	07.04.1980	Umiarkowany „02-P”	01.03.2000 Na stałe	25.08.1998		3b
37	A. P.	09.06.1988	Umiarkowany 02-P	03.06.2014 do 30.06.2016	01.08.2009		3a
38	R. M.	16.01.1982	Umiarkowany „02-P”	15.03.2000 Na stałe	13.04.1999		3b
39	R. B.	12.08.1958	Umiarkowany 01-U	15.06.2005 na stałe	18.08.2005		3a
40	R. K.	29.01.1988	Umiarkowany 01-U	17.04.2009 Na stałe	18.07.2009		3b
41	R. A.	30.11.1981	Umiarkowany	18.11.2002 Na stałe	01.07.2003		3b
42	S. M.	19.05.1989	Umiarkowany 01-U	17.08.2010 Na stałe	12.11.2005		3b
43	S. P.	18.12.1988	Umiarkowany 06-E, 01-U	19.11.2013 na stałe	19.10.2009	31/X/14	Zatrudnienie w SS
43	S. T.	06.04.1992	Umiarkowany 01-U	18.05.2010 na stałe	02.11.2014		Nie oceniano
44	S. D.	11.11.1968	Umiarkowany 01-U	26.03.2010 Na stałe	27.10.1994		3a
45	W. P.	07.03.1987	Umiarkowany 02-P	09.02.2004 Na stałe	12.09.2008		3a
46	W. K.	21.12.1988	Umiarkowany 01-U	26.03.2010 Na stałe	24.09.2008		3a
47	Z. J.	05.04.1988	Umiarkowany 01-U	06.05.2005 Na stałe	15.09.2006		3a
48	Z. J.	08.12.1988	Znaczny „09-M”	20.03.2002 Na stałe	03.10.2003		3b
49	Ż. P.	21.02.1986	Umiarkowany „02-P”	15.04.2002 Na stałe	03.07.2004		3a

gdzie:

3a – oznacza przedłużenie uczestnictwa w wtz ze względu na pozytywne rokowania, co do przyszłych postępów w rehabilitacji zawodowej i społecznej,

3b - oznacza przedłużenie uczestnictwa w wtz ze względu na brak możliwości zatrudnienia,

3c - oznacza przedłużenie uczestnictwa w wtz ze względu na brak możliwości skierowania osoby do ośrodka wsparcia.

W ostatniej kolumnie powyższego zestawienia przedstawiono wyniki oceny kompleksowej (jeden raz na trzy lata) uczestników warsztatu. Oceną objęto wszystkich uczestników. Ostatnia ocena kompleksowa była przeprowadzona we wrześniu 2012 roku. Obecną ocenę przyspieszono o kilka miesięcy ze względu na możliwość wprowadzenia części uczestników na rynek pracy. Na wniosek organizacji tworzącej warsztat skierowany do Rady Programowej w związku z przygotowywanym przez Fundację projektem zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ramach powołanej spółdzielni socjalnej osób prawnych. Posiedzenie Rady Programowej poświęcone temu zagadnieniu odbyło się 20 października 2015 roku. Była to pierwsza w historii działania warsztatu kompleksowa ocena, której efektem było jednorazowe wprowadzenie na rynek pracy dziewięciu uczestników warsztatu. Przygotowania to tego zdarzenia trwały ponad cztery lata. Obejmowały one szereg działań organizacyjnych, prawnych i finansowych prowadzonych na różnych poziomach zarówno przez Fundację, jako organizację tworzącą warsztat jak i Radę Programową tego warsztatu. Z powyższego zestawienia ocen wynika, że:

- * 9 osób z grona 49 uczestników warsztatu tj. 20% stanu osobowego, po uzyskano pozytywnej oceny, skierowanych zostało, na wniosek samych zainteresowanych, na otwarty rynek pracy,
- * 26 osobom z grupy 49 uczestników, tj. 53% stanu osobowego przedłużono uczestnictwo w wtz ze względu na pozytywne rokowania, co do przyszłych postępów w rehabilitacji zawodowej i społecznej,
- * 12 osobom z grupy 49 uczestników, tj. 24,5% stanu osobowego przedłużono uczestnictwo w wtz ze względu na brak możliwości zatrudnienia,
- * 2 osobom z grupy 49 uczestników, tj 2,5% stanu osobowego przedłużono uczestnictwo w wtz ze względu na brak możliwość skierowania osób do ośrodka wsparcia.

Zatrudnienie pracowników w WTZ

W roku sprawozdawczym zatrudnienie pracowników merytorycznych i technicznych warsztatu nie uległo zmianie w porównaniu do roku 2013. Instruktorzy terapii zajęciowej w liczbie 10 osób, legitymują się kwalifikacjami zawodowymi na poziomie wyższym (pełnym i licencjackim oraz podyplomowym). Kwalifikacje zawodowe pracowników warsztatu przedstawia poniższe zestawienie:

Lp	Nazwisko i imię	Kwalifikacje
1.	S. W.	wyższe (ATR Bydgoszcz) oraz podyplomowe – doradztwo zawodowe (UMK), zarządzanie projektami (WSB) oraz gospodarka przestrzenna (ART)
2.	S. M.	Średnie; II LO w Grudziądzu
3.	N. E.	Powiślańska Szkoła Wyższa w Kwidzynie
4.	P. M.	Szkołą Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku – wydz. Pedagogiczny, licencjat
5.	S. P.	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – pedagogika
6.	D. M.	Akademia Zarządzania Personalem – psychologia (1/2 etatu)
7.	M. A.	WSP w Warszawie – pedagogika, podyplomowe: AWF Gdańsk – odnowa biologiczna
8.	F. M.	Wyższa Szkoła im P. Włodkowica w Płocku – pedagogika rewalidacyjna
9.	K. M.	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – pedagogika
10.	S. S.	Akademia Pedagogiki Specjalnej Warszawa – pedagogika niepełnosprawnych
11.	M. J.	Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie – andragogika
12.	P. J.	Olsztyńska Szkoła Wyższa – fizjoterapia (1/4 etatu)
13.	M. R.	Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie – andragogika
14.	P. P.	Akademia Bydgoska im Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
15.	P. K.	Szkoła Wyższa im. P. Włodkowica – pedagogika rewalidacyjna
16.	B. P.	Zasadnicze + uprawnienia do prowadzenia autobusu
17.	K. G.	Zasadnicze + uprawnienia do prowadzenia autobusów
18.	M.B.	Pracownik techniczny, (3/4 etatu)

Większość pracowników ma kilkunastoletnie doświadczenie w rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, co dodatkowo podwyższa przydatność zawodową instruktora w procesie terapii. W 2014 roku wszyscy instruktorzy odbyli jednodniowe szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Organizacja szkolenia była podyktowana potrzebą umiejętności udzielania pierwszej pomocy uczestnikowi warsztatu w sytuacji tego wymagającej (np. nabycie umiejętności działania w przypadku

ataku padaczki u chorych na epilepsję). Dwóch instruktorów podjęło decyzję o podwyższeniu swoich kompetencji zawodowych na studiach podyplomowych. Pracodawca wspiera możliwymi dostępnymi mu sposobami wszelkie inicjatywy współpracowników w zakresie podwyższania indywidualnych kompetencji zawodowych (np. płatne urlopy na pisanie prac bądź zaliczenia egzaminów końcowych).

Prezentacja własnej twórczości, udział w projektach.

W roku sprawozdawczym uczestnicy warsztatu terapii zajęciowej z Łasina sześciokrotnie prezentowali swój dorobek w okolicznościowych wystawach, połączonych z drobną sprzedażą wytworzonych artykułów. W roku 2014 warsztaty przygotowały „wystawkę” połączoną z drobną sprzedażą wykonanych przedmiotów okolicznościowych i ozdobnych w następujących miejscowościach:

- Gruta - budynek Urzędu Gminy – okres przedświąteczny na Boże Narodzenie oraz Wielkanoc,
- Łasin – j/w oraz dodatkowo na „Mikołajki”,
- Przysiek k/Torunia – prezentacja twórczości i inicjatyw podmiotów należących do sfery ekonomii społecznej,
- Toruń – Urząd Marszałkowski – prezentacja twórczości osób niepełnosprawnych.

Podczas prezentacji dorobku warsztatu i jego uczestników możliwa jest także drobna sprzedaż powstałych w wyniku terapii produktów. Występują w zasadzie dwa okresy wyteżonej promocji prac niepełnosprawnych, tj. okres świąt Bożego Narodzenia oraz Wielkanocy. Realizowana jest także drobna sprzedaż w pozostałym okresie (popularne imieniny, urodziny czy przyjęcia pierwszokomunijne), lecz nie przynosi ona większego przychodu.

Łączna wartość uzyskanego przychodu ze sprzedanych wytworzonych artykułów w roku sprawozdawczym wyniosła 3541 złotych (słownie: trzy tysiące pięćset czterdzieści jeden złotych). Dochód ze sprzedaży produktów i usług został w części przeznaczony na współfinansowanie następujących imprez integracyjnych:

1. ognisko wraz z spotkaniem integracyjnym przy okazji organizacji spotkania organizacyjnego w związku z organizacją współzawodnictwa sportowego w tenisie stołowym – kwota 368 złotych,
2. wewnętrzny konkurs warcabowy – eliminacje celem wyłonienia reprezentacji do wtz Susz – 248 złotych na nagrody,
3. organizacja dyskoteki i zakup nagród w związku z konkursami z okazji „andrzejek” -339 zł
4. organizacja przyjęcia i spotkania integracyjnego z okazji dwudziestolecia działania wtz Łasin – październik 2014r – kwota – 1698 zł.
5. przygotowanie paczek świąteczno-noworocznych dla uczestników – 521 złotych.

Łączny wydatek na integrację społeczną uczestników wtz ze środków pozyskanych z drobnej sprzedaży zamknął się kwotą 3174 złotych. W kasie pozostała kwota 1163 zł (796 złotych z roku poprzedniego + 367 zł z roku sprawozdawczego).

Podobnie jak w latach poprzednich duża część twórczości ręcznej uczestników przekazywana jest organizatorom różnych inicjatyw charytatywnych, takich jak: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, nagrody w konkursach organizowanych przez zaprzyjaźnione szkoły czy akcje charytatywne skierowane na rzecz konkretnych osób fizycznych organizowanych przez różne podmioty na terenie województwa i pozostałe imprezy organizowane przez lokalne środowiska.

W opinii Zarządu Fundacji warsztat terapii zajęciowej mógłby uczestniczyć w wielu innych akcjach promujących twórczość niepełnosprawnych. Jednakże szczupłość środków finansowych, którymi dysponuje warsztat połączone z wysokimi kosztami wyjazdów (np. do Bydgoszczy, Krakowa czy Wrocławia) ogranicza możliwość upowszechniania takich form promocji.

Udział uczestników w spotkaniach integracyjnych

W warsztacie terapii zajęciowej w Łasinie prowadzone są zajęcia przez 12 miesięcy w roku, zaś w okresie letnim (lipiec/sierpień) zarówno uczestnicy jak i pracownicy pracują połową składu osobowego korzystając z należnych, prawem określonych urlopów wypoczynkowych.

Poza zajęciami „obowiązkowymi” wynikającymi rocznych indywidualnych programów terapeutycznych uczestnicy biorą udział w różnych spotkaniach integracyjnych organizacyjnych organizowanych przez miejscowy warsztat jak i warsztaty, z którymi współpracujemy od szeregu lat. Spotkania te mają charakter integracyjny i w zakresie współzawodnictwa sportowego, rekreacyjny oraz z zakresu upowszechniania różnorodnych form kultury. Należy podkreślić, że liczba spotkań integracyjnych między placówkami warsztatowymi z roku na rok spada. Przyczyną spadku liczby spotkań są najczęściej coraz bardziej ograniczone możliwości pozyskiwania środków finansowych na ich organizację. Każde spotkanie integracyjne połączone z uczestnictwem niepełnosprawnych w różnorodnych formach integracji społecznej, rekreacji czy w upowszechnianiu różnych form kultury to wydatek rzędu kilku do kilkunastu tysięcy złotych.

Fundacja prowadząca łasiński warsztat terapii zajęciowej od jedenastu lat organizuje otwarte, dwudniowe współzawodnictwo sportowe w tenisie stołowym, któremu od samego początku patronuje Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W roku sprawozdawczym w majowej imprezie uczestniczyło ponad 160 osób z kilkunastu warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej. Impreza ta była połączona z działaniami w zakresie upowszechniania różnych form kultury przez osoby niepełnosprawne, w tym malarstwo na płótnie, rzeźba i płaskorzeźba, układanie kompozycji kwiatowych, wykonywanie standardów muzycznych

W współzawodnictwie sportowym aktywnie uczestniczyło w ubiegłym roku 11 drużyn warsztatowych z kilku województw. Z uczestników łasińskiego warsztatu w współzawodnictwie sportowym (w roli zawodników) uczestniczyło 16 osób. W ramach upowszechniania różnorodnych form kultury aktywnie włączyło się w konkurs kolejnych 11 osób. Zatem ponad połowa składu osobowego warsztatu przygotowana była do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Po raz szósty uczestnicy warsztatu z Łasina wspólnie w uczestnikami warsztatu terapii zajęciowej z Bydgoszczy, Wąbrzeźna i Tucholi brali udział w dwudniowym spływie kajakowym jeziorami Pojezierza Brodnickiego. Udział osób z niepełnosprawnością w spływie to nie tylko bezpośredni wysiłek fizyczny, to także nauka osławiania się żywiołem wodnym, to także nauka i współpraca osób przy rozkładaniu namiotów na polu namiotowym (organizacja noclegu), przygotowania posiłków (kolacja, śniadanie). W spływie kajakowym uczestniczyło łącznie 25 osób niepełnosprawnych, tyleż samo opiekunów oraz pomoc medyczna. Równolegle do spływu kajakowego 15 niepełnosprawnych wraz z opiekunami wzięło udział w rajdzie rowerowym szlakami rowerowymi Brodnickiego Parku Krajobrazowego.

Ze względu na niedostatek środków finansowych (dotacja na prowadzenie wtz nie zmieniła się od 2008 roku) zrezygnowaliśmy z wspólnego tygodniowego wypoczynku nad wodą. W ramach dostępnych środków finansowych zorganizowano uczestnikom dwukrotny wyjazd do Grudziądza na seans filmowy. Dla uczestników warsztatu zorganizowano ponadto trzy zabawy dyskotekowe (w okresie karnawału noworocznego, w czasie współzawodnictwa sportowego w tenisie stołowym oraz na „andrzejki”).

Poza imprezami organizowanymi przez Fundację wspólnie z warsztatem terapii zajęciowej, uczestnicy brali udział w zawodach sportowych oraz zabawach rekreacyjnych organizowanych przez inne warsztaty. W roku sprawozdawczym uczestniczyli w następujących spotkaniach:

- WTZ Wąbrzeźno (kujawsko-pomorskie) – dwukrotnie: współzawodnictwo i zabawy na basenie wodnym, oraz udział w konkursie kręglarskim osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- WTZ Susz – dwukrotnie (pomorskie) – współzawodnictwo w warcabach oraz biegi przełajowe wraz z konkursem kulinarnym,
- WTZ Gruta – dwukrotnie; udział w imprezie rekreacyjnej w związku z dziesięcioleciem działania wtz, oraz spotkanie przy piosence,

- WTZ Brodnica – konkurs kręglarski,
- WTZ Bydgoszcz – udział w „dniach” osób niepełnosprawnych”,
- WTZ Inowrocław – współzawodnictwo w pływaniu na krytym basenie.

Mniejsza ilość wyjazdów poza teren działania warsztatu zubaża dostarczaną osobom niepełnosprawnym ofertę form terapii i rehabilitacji.

Frekwencja ogólna uczestników

Jednym z istotniejszych kryteriów oceny aktywności uczestnika i jej/jego postępów w rehabilitacji społecznej i zawodowej jest bezpośredni ich udział realizowanym indywidualnym programie rehabilitacyjno-terapeutycznym. Zestawienie obecności osób w zajęciach w skali roku z podziałem na grupy zainteresowań przedstawia poniższa tabela. Zestawienie wykonano na podstawie comiesięcznych list obecności przygotowanych przez poszczególnych instruktorów. Warsztat bazuje na uczestnikach zamieszkujących w pięciu gminach powiatu grudziądzkiego. Do stałych obowiązków kierownictwa jednostki jest wpisany m.in. dowóz na zajęcia i odwiezienie do miejsc stałego zamieszkania. Aby wywiązać się z tego obowiązku warsztat posiada dwa autobusy o jednorazowej możliwości przewozu 32 osób, w tym także na wózkach inwalidzkich. Z tego względu jednostka zatrudnia dwóch kierowców na pełnych etatach. Utrzymanie dwóch środków komunikacji pozwala warsztatowi na zapewnienie z jednej strony frekwencji, z drugiej zaś na umożliwieniu przebywania uczestnika w wymiarze godzin określonych w rozporządzeniu MPiPS.

Średnia frekwencja uczestników na zajęciach rehabilitacyjnych, z uwzględnieniem poszczególnych grup terapeutycznych z podziałem na poszczególne miesiące w roku 2014 przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Kolejny miesiąc roku Nazwa grupy	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Średnio w roku
1	Artystyczna	91,8	97,3	94,8	95,3	98,0	95,6	100	93,1	100	96,2	100	96,9	96,6
2	Gastronomiczna	93,3	96,3	94,3	91,2	99,3	87,9	95,3	98,5	98,5	97,9	98,7	100	95,9
3	Gospodarcza	98,6	99,8	89,9	96,3	97,6	96,2	91,3	93,4	95,0	94,3	95,9	100	95,7
4	Tkacko-dziewiar.	93,5	98,3	98,6	96,0	96,9	94,3	95,4	93,8	96,9	99,8	96,2	99,3	96,6
5	Krawiecka	92,3	99,8	95,2	94,3	98,0	91,6	88,9	92,6	100	96,3	95,9	100	95,4
6	Majsterkowiczów	93,9	95,3	99,2	95,6	89,9	83,9	99,4	91,2	89,9	92,6	94,6	97,5	93,6
7	Modelarska	92,5	98,7	96,8	99,6	99,5	93,2	96,4	93,2	96,4	90,2	100	99,7	96,4
8	Komputerowa	98,4	96,4	94,6	89,6	92,4	95,4	99,1	98,9	96,3	93,8	96,5	100	95,9
9	Plastyczna	93,2	97,5	96,4	92,1	93,8	96,3	95,8	94,2	95,4	96,4	100	95,7	95,6
10	Rzeźbiarska	93,2	93,9	95,9	96,2	94,6	94,3	93,9	93,2	94,5	98,7	99,1	100	95,6
ŚRED. FREKWENCJA W MIESIĄCACH		94,1	97,3	95,6	94,6	96,0	92,9	95,6	94,2	96,3	95,6	97,7	98,9	95,8

Najczęstszą przyczyną nieobecności są stany chorobowe występujące u części uczestników, w tym także pobyt na leczeniu szpitalnym oraz bezpośrednia pomoc w gospodarstwach rolnych swoich rodziców. Analizując zestawienie nie zauważa się istotnych różnic w obecności w poszczególnych miesiącach czy też w poszczególnych grupach terapeutycznych.

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano żadnych większych incydentów zewnętrznych skierowanych do jednostki. Nie nastąpiło także żadne istotne naruszenie prawa ze strony samych uczestników, co powodowałoby konieczność interwencji organów porządkowych (poza jednym incydentem, którego efektem było wybite w jednym oknie podwójnej szyby).

Formy i metody realizowanej przez warsztat działalności rehabilitacyjnej

Uczestnicy warsztatu w roku sprawozdawczym zorganizowani byli w 10 grupach terapeutycznych, po pięć osób w każdej (z wyłączeniem gr. gospodarstwa domowego gdzie jest 4 uczestników):

1. **grupa gospodarcza**, prowadzona przez Marlenę Frąckowiak – instruktora terapii,
2. **grupa gospodarstwa domowego** (gastronomiczna), prowadzona przez Małgorzatę Prokopczyk – instruktora terapii,
3. **grupa informatyczno-komputerowa**, prowadzona przez Ritę Milusz – instruktora terapii,
4. **grupa krawiecka**, prowadzona przez Justynę Mądzielewską – instruktora terapii,
5. **grupa majsterkowiczów**, prowadzona przez Pawła Pagę – instruktora terapii,
6. **grupa modelarska**, prowadzona przez Andrzeja Milusza – instruktora terapii,
7. **grupa artystyczna**, prowadzona przez Paulinę Sikorą – instruktora terapii,
8. **grupa plastyczna**, prowadzona przez Katarzynę Pyszora – instruktora terapii,
9. **grupa rzeźbiarska**, prowadzona przez Sebastiana Szymańskiego – instruktora terapii,
10. **grupa tkacko-dziwiarska**, prowadzona przez Monikę Kruszewską – instruktora terapii,

Przyjęty przez Radę Programową warsztatu podział na grupy jest rezultatem rozpoznania dysfunkcji u poszczególnych uczestników (rozmowa z rodzicami lub opiekunami prawnymi), oceny i rozpoznania przez psychologa potrzeb i zainteresowań podczas indywidualnej rozmowy. Na podstawie dostępnych ocen metodycznych, rozpoznania środowiskowego z wykorzystaniem dostępnych narzędzi oraz dotychczasowego doświadczenia zawodowego Rada Programowa opracowuje indywidualny program rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestnika. Za zgodą zainteresowanego „kieruje” go do odpowiedniej grupy terapeutycznej, gdzie pod okiem instruktora bierze aktywny udział w całym procesie terapii i rehabilitacji. Należy zauważyć, że zdecydowana większość uczestników posiada deficyty intelektualne (długotrwałą chorobę psychiczną bądź umysłową), zatem metody pracy muszą być dostosowane do możliwości percepcyjnych zainteresowanych.

Liczba uczestników w grupie, którą prowadzi instruktor, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 2004r, nie przekracza 5 osób. Poniżej przedstawione zostały główne kierunki i cele oddziaływań terapeutycznych i działań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestników z podziałem na grupy (w ujęciu alfabetycznym). Wszyscy uczestnicy posiadają opracowany przez instruktorów i konsultowany z psychologiem i lekarzem indywidualny trzyletni program rehabilitacji zawodowej i społecznej, który realizowany jest podczas zajęć w grupach terapeutycznych oraz w prowadzonych zajęciach dodatkowych.

Grupa artystyczna

Instruktor Pani Paulina Sikora, stan grupy 5 osób. Praca w grupie odbywała się zgodnie z indywidualnym programem terapeutycznym opracowanym dla każdego uczestnika. Wykonywane prace były zgodne z charakterem pracowni. Wykonywano głównie różnego rodzaju hafty ozdobne, w tym krzyżykowe, Richelie i inną techniką, stosownie do indywidualnych upodobań zainteresowanych i możliwości technicznych i finansowych warsztatu. Poza tymi pracami uczestnicy wykonują okolicznościowe ozdoby świąteczne, karty życzeniowe. Prace tej grupy uczestników są stałymi

elementami każdej z wystaw artystycznych organizowanych przez warsztaty lub wystaw organizowanych na zaproszenie różnych podmiotów, są także elementem wykonywanych przez nas kart świątecznych oraz okolicznościowych zaproszeń. Wykonywane przez uczestników czynności miały na celu rozwijanie i doskonalenie zdolności manualnych, utrwalanie wyuczonych technik ich wykonywania, pokazywanie z jednoczesnym nauczaniem nowych technik i sposobów wykonywania. Nie bez znaczenia jest rozwijanie wyobraźni a także wyrabianie samodzielności. Wykonywanie tych czynności wymaga od uczestników opanowania i bardzo dużo cierpliwości z jednoczesną silną koncentracją uwagi na realizowanym zadaniu. W pracach grupy biorą udział najczęściej uczestnicy o ograniczonych zdolnościach ruchu i możliwościach przemieszczania się.

Grupa gastronomiczna

Instruktor – M. P. Stan liczbowy grupy 4 osoby. Grupa zajmuje się kompleksem zagadnień związanych z przygotowaniem posiłków dla wszystkich uczestników. Są to tzw. drugie śniadania w formie bułki z „okładem” lub posiłek przygotowany na ciepło /zupy, drugie dania, zapiekanki, bigos, flaczki i inne/. Praca w grupie rozpoczyna się od ustalenia „jadłospisu”/najczęściej jeden raz na tydzień/, wyliczenia wielkości zapotrzebowania na poszczególne artykuły spożywcze, dokonanie zakupów /wspólnie z instruktorem/, ich przetworzenie, przygotowanie i podanie uczestnikom do konsumpcji. Celem pracy jest nie tylko ugruntowanie wiedzy jak przygotować posiłek z różnych okazji dla większej grupy ludzi, ale także uczy samodzielności w wykonywaniu codziennych obowiązków, wytrwałości w realizacji zakładanych celów. Przygotowanie około 50 posiłków dziennie /bez względu na ich rodzaj/ wymaga dobrej organizacji pracy oraz umiejętności sprawnego działania w zespole. W grupie uczestniczą osoby charakteryzujące się względnie dużą sprawnością fizyczną.

Grupa gospodarcza

Instruktor Pani M. F. grupa liczy 5 uczestników. Podstawowe zadania grupy sprowadzają się do wykonywania szeregu czynności związanych z bezpośrednią obsługą budynku i jego otoczenia /utrzymanie czystości, wykaszanie trawników, sprzątanie wokół obiektu, uprawa warzyw i kwiatów na przyzagrodowej działce a w okresie zimy – odśnieżania ciągów transportowych wokół budynku i na terenie użytkowanej nieruchomości. Grupa posiada kilka zwierzątek /chomiki, króliki, papugi, żółwie i inne/, dla których codzienną obsługę wykonują sami uczestnicy /sprzątanie klatek, wymiana wody, dokarmianie/.

Realizowane przez grupę czynności uczą przede wszystkim systematyczności w wykonywaniu czynności, dbałości o stan inwentarza żywego i martwego, wyposażenia warsztatu. Bezpośredni kontakt ze zwierzętami wpływa kojąco na często impulsywne charaktery uczestników. Wykonywana przez uczestników praca wymaga od nich staranności i wytrwałości przy codziennej obsłudze zwierząt. Podobnie jest z pracami wykonywanymi przez uczestników w okresie wiosenno – letnim. Wykonywanie prac z udziałem narzędzi i maszyn /kosiarka elektryczna/ wymaga od uczestników dużej koncentracji i dbałości o właściwą jego eksploatację i konserwację.

Grupa krawiecka

Instruktorem jest Pani J. M. absolwentka pełnych studiów wyższych. Grupa liczy 5 uczestników. Celem działania grupy jest doskonalenie umiejętności szycia zarówno techniką ręczną jak i maszynową /na wyposażeniu grupy znajdują się trzy elektryczne maszyny do szycia/. Uczestnicy wykonują szereg czynności, od podstawowych /począwszy od przyszywania guzików, naprawy odzieży/ do bardziej skomplikowanych takich jak: wykonywanie na potrzeby innych grup odzieży, strojów, teatralnych, maskotek, zabawek, masek karnawałowych itp. Prace wymienione wyżej wykonywane są w całości przez uczestników, począwszy od przygotowania projektów, poprzez wykrój materiału do uszycia włącznie.

Tak ustawiona realizacja poszczególnych zadań angażuje wyobraźnię, uczy samodzielności i wytrwałości w osiąganiu postawionego celu. Wyrabia w uczestnikach nawyk i potrzebę wykonywania prac na rzecz innych odbiorców. Wykonywane przez uczestników grupy zabawki i maskotki często służą jako nagrody dla innych uczestników za udział w licznych konkursach organizowanych przez warsztaty, są także przedmiotem wystaw organizowanych przez warsztaty.

Grupa majsterkowiczów

Instruktor Pan P. P. absolwent pełnych studiów technicznych z zakresu prac ręcznych. Grupa liczy 5 uczestników, którzy zajmują się wytwarzaniem z drewna i materiałów drewnopodobnych różnych przedmiotów, stanowiących elementy ozdobne i dekoracyjne do kwietników, na ściany, ramy do obrazów, drobne okucia, itp. Najczęstszym materiałem do obróbki jest drewno surowe lub cięta tarcica. Wykorzystując ten materiał uczestnicy projektują i wykonują różne wzory użytkowe, wykorzystując dostępne elektronarzędzia jak i też pracę ręczną, a następnie malują, przygotowując w ten sposób gotowe elementy /np. ramy do obrazów, półki, drobne elementy wyposażenia budynku warsztatu/. Uczestnicy wykonują ponadto drobne naprawy urządzeń będących na wyposażeniu warsztatu /urządzenia instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, okien, mebli/. Prace te ze względu na używane do nich elektronarzędzia wymagają od uczestników dużej koncentracji uwagi, spokoju i precyzji a także wytrwałości w realizacji postawionego przez instruktora zadania. Doskonałą precyzyjność wykonania detali, wyobraźnię przy projektowaniu przedmiotów. Uczą ponadto poszanowania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w posługiwaniu się elektronarzędziami i innymi urządzeniami. Ze względów bezpieczeństwa grupie tej uczestniczą najbardziej sprawni fizycznie uczestnicy. Z tej grupy wywodzą się także przedstawiciele reprezentacji sportowej warsztatów, którzy najczęściej biorą udział w zawodach i spartakiadach.

Grupa modelarska

Prowadzi instruktor A. M. absolwent pełnych studiów oraz studiów podyplomowych z zakresu rehabilitacji. grupa liczy 5 uczestników. Główny kierunek pracy uczestników to czynności związane z obróbką artystyczną drewna /wykonywanie modeli samolotów, raket, statków i okrętów/, tworzenie przedmiotów użytkowych i ozdobnych modeli roślin z drewna i materiałów drewnopodobnych, ich obróbka i malowanie. Wykonane przez uczestników prace są przedmiotem wymiany między warsztatami, w zamian za inne /np. surowe odlewy z białej gliny, porcelany/, które służą innym uczestnikom warsztatu za materiał wyjściowy do dalszej obróbki. Wykorzystując dostępne grupie materiały oraz urządzenia /wyrzynarki, szlifierki/ a także angażując pracę ręczną uczestników projektuje się a następnie wykonuje roślinne i zwierzęce motywy dekoracyjne, takie jak kwiaty, zwierzęta, elementy ozdobne związane z świętami. Celem tych prac jest doskonalenie umiejętności posługiwania się elektronarzędziami, poznanie technik i technologii obróbki mechanicznej drewna, wyrabianie u uczestników dokładności i precyzji wykonywania detali mających wpływ na ogólny wygląd tworzonego przedmiotu. Wykonywane czynności wymagają od uczestników umiejętności koncentracji uwagi, spostrzegawczości, umiejętności pracy zespołowej oraz bezpiecznego posługiwania się elektronarzędziami.

Grupa komputerowo-informatyczna

Instrukтором jest R. M. absolwentka studiów licencjackich z zakresu pedagogiki specjalnej. W skład grupy wchodzi 5 uczestników. Zespół powołano (w porozumieniu z PCPR) w styczniu 2008r z uczestników, którzy przejawiają zainteresowanie informatyką i pracą z wykorzystaniem komputera. Praca terapeutyczna tej grupy polega na poznawaniu możliwości ułatwienia pracy przy wykorzystaniu podstawowych programów komputerowych (OFFICE). Zespół został wyposażony w pięć stanowisk

komputerowych (laptopy), sprzęt wspomagający (drukarka, kserokopiarka). Usprawniono istniejącą już w firmie dostępność do Internetu co pozwoliło instruktorowi pokazać możliwości tkwiących w tym medium uczestnikom grupy. Uczestnicy poznają także możliwość poznania się z wykorzystaniem portali społecznościowych. Grupa skupia uczestników z znacznymi schorzeniami stawów, z ograniczoną możliwością ruchu. Praca w grupie stwarza realne szanse wielokierunkowego rozwoju osobowości

Grupa plastyczna

Instruktor jest Pani K. P. absolwentka studiów pełnych z zakresu pedagogiki rewalidacyjnej. Grupa liczy 5 uczestników. Zasadniczym celem terapii poza wykonywaniem czynności manualnych jest doskonalenie wyobraźni, spostrzegawczości, koncentracji uwagi. Uczestnicy wykorzystując taki materiał jak plastelina, modelina, papier, szkło, kredki i inne, wykonywali różne prace w efekcie, których powstały wyroby codziennego użytku, obrazy, ozdoby okolicznościowe, karty świąteczne, zaproszenia itp. Wiele z tych prac wymaga od uczestników szczególnych predyspozycji, takich jak cierpliwość, koncentracja uwagi. Malowanie na szkło, tworzenie obrazów z wykorzystaniem kaszy mannej czy jęczmiennej, ryżu, grochu, makaronu i innych wymagają olbrzymiego nakładu czasu i nieprzeciętnej cierpliwości ich twórców. Grupa pracuje także na gotowych przedmiotach, które otrzymuje od innych grup / np. odlewy gipsowe/, które w sposób ręczny są przygotowywane do malowania. Prace końcowe tej grupy stanowią często podstawę dla wielu okolicznościowych wystaw organizowanych z różnych okazji, zarówno na terenie warsztatu jak i poza nim.

Grupa rzeźbiarska

Grupę prowadzi instruktor S. S. absolwent studiów pełnych. W skład jej wchodzi 5 uczestników. Zasadnicze prace tej grupy koncentrują się na ręcznej obróbce surowego drewna. Podstawowym materiałem rzeźbiarskim jest drewno lipy /ze względu na swoje fizyczne właściwości/, zaś narzędziami są dłuta i młotki. Uczestnicy rzeźbią postacie osób, zwierząt, przedmioty codziennego użytku. Osoby, które nie mają predyspozycji do rzeźby tworzą inną techniką obrazy, np. z użyciem wypalarki elektrycznej. Tym sposobem powstają piękne prace w drewnie, które po poddaniu procesowi konserwacji mogą być przedmiotem wystaw. Wykonywane przez uczestników prace doskonalą wyobraźnię, usprawniają zdolności manualne, uczą dokładności, wymuszają cierpliwość. Wykonywane przez uczestników prace są przedmiotem licznych wystaw, aukcji harytatywnych i budzą w lokalnym środowisku powszechne zainteresowanie.

Grupa tkacko-dziwiarska /haftu/

Prowadzi instruktor M. K. absolwentka studiów pełnych, z zakresu pedagogiki specjalnej. Grupa liczy 5 uczestników. Podopieczni wykonują prace wykorzystując różne materiały, takie jak wełna, sznurek nici o różnej grubości, splocie i o różnym przeznaczeniu, papier i inne materiały. Wykonując prace współtworzą z innymi uczestnikami wystrój wnętrza warsztatu, stroje teatralne, ozdoby choinkowe czy inne związane z różnymi okolicznościami. Uczą się także technik tkania materiału, wyplatają różne przedmioty codziennego użytku, kwiatniki, maskotki, itp. Wykonywanie tych prac wyrabia w uczestnikach systematyczność, wytrwałość, doskonalą umiejętność koncentracji uwagi. Tworzenie nowych projektów pobudza wyobraźnię i zmusza do intelektualnego wysiłku. W ostatnich latach do prac przy wytwarzaniu różnych artykułów wykorzystywane są odpady makulaturowe (gazety, książki), z których wykonuje się ozdoby świąteczne i okolicznościowe służące m.in., jako prezenty.

Oprócz zajęć typowych, specyficznych dla poszczególnej grupy uczestnicy włączani są w realizację zadań ogólnorozwojowych (edukacyjnych, np. nauka pisanie i czytania, rozpoznawanie wartości nominalów pieniężnych, umiejętności gospodarowania środkami finansowymi w ramach tzw.

treningu ekonomicznego). Uczestnictwo w tych zajęciach ma charakter typowo kompensacyjny (wyrównujący braki w poszczególnych rodzajach życiowych umiejętności). Zajęcia, o których mowa wyżej, mają na celu ogólne doskonalenie podstawowych czynności i umiejętności życiowych, poszanowania społecznych norm życiowych, przysposobienie do wykonywania zawodu. Zajęcia sportowo-rekreacyjne i rytmiczno-ruchowe doskonalą sprawność fizyczną i psychiczną, co umożliwia zainteresowanym m.in. start w organizowanych zawodach sportowych. W grupie tych czynności dominują zajęcia:

a/ sportowe – ogólnorozwojowe i specjalistyczne (pod nadzorem rehabilitanta) uwzględniające rodzaj dysfunkcji organizmu oraz zalecenia lekarskie. Osoby sprawniejsze fizycznie uczestniczą w treningach z zakresu tenisa stołowego, które prowadzone są pod nadzorem instruktora czynnie uprawiającego ten rodzaj sportu. Zajęcia sportowo-rekreacyjne cieszą się największym zainteresowaniem uczestników. W tym zakresie od szeregu lat odnosimy znaczące sukcesy na różnych platformach współzawodnictwa sportowego, rozgrywanych w różnych miastach naszego województwa i kraju.

b/ z muzykoterapii – polegają one na włączaniu jak najszerzej grupy w zajęcia z wykorzystaniem muzyki i śpiewu. Ten rodzaj zajęć nie tylko uspokaja wewnętrzne, ale pozwala na naukę rytmiki, uczy wspólnej zabawy oraz zmienia nastawienie do siebie i środowiska,

c/ podtrzymywanie życiowych umiejętności – bardzo ważny rodzaj czynności, jeśli uwzględni się fakt, że dla znacznej części uczestników jako podstawową przyczynę orzeczenia niepełnosprawności są choroby natury umysłowej (22 przypadki) i psychicznej (16 przypadków) a w 10 przypadkach przyczyną niepełnosprawności są choroby sprzężone (dwie lub więcej przyczyn). Tu ponownie poznają znaki graficzne, uczą się czytać, podpisać, podstawowych działań matematycznych. Wspólnie z instruktorami poznają otoczenie, budynki użyteczności publicznej, uczą się załatwiać podstawowe życiowe sprawy, np. zachowań w banku, lokalu gastronomicznym, poczcie czy w wielu innych miejscach niezbędnych do racjonalnego funkcjonowania w życiu i w środowisku.

d/ biblioterapia i zajęcia teatralne – własnym sposobem zorganizowaliśmy stu kilkudziesięciu tomowy księgozbiór o tematyce możliwej do przyswojenia przez zainteresowanych. Książki są nieodpłatnie udostępniane uczestnikom warsztatu w zależności od zainteresowania. Zajęcia teatralne uczą zainteresowanych innego postrzegania otaczającej ich rzeczywistości oraz umiejętności zachowania się na scenie (opanowania tremy, zawstydzienia, emocji).

Każda jedna czynność, pomimo że wykonywana jest w grupie pięcioosobowej ma charakter indywidualnego zadania, dostosowanego do predyspozycji i umiejętności uczestnika i wynika z indywidualnego programu rehabilitacji.

Informacje o postępach w zakresie zaradności osobistej, rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Rada Programowa

W okresie sprawozdawczym Rada Programowa zbierała się czterokrotnie. Tematem poszczególnych posiedzeń była ocena bieżących wydarzeń związanych bezpośrednio z prowadzeniem terapii i rehabilitacji niepełnosprawnych w ramach warsztatu terapii zajęciowej. W grupie zasadniczych zagadnień, wokół których koncentrowała się praca Rady wymienić należy:

1. Ocena postępów prac inwestycyjnych prowadzonych przez Fundację na obiekcie, do którego docelowo przeniesiony zostanie m.in. warsztat terapii zajęciowej.
2. ocena działań organizacyjnych w ramach spółdzielni socjalnej zmierzających do rozszerzenia działalności gospodarczej w zakresie umożliwiającym zatrudnienie osób niepełnosprawnych, w tym także uczestników warsztatu terapii zajęciowej,
3. zapoznanie się z dokumentami rocznej kontroli warsztatu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wraz z wskazaniem pokontrolnymi,
4. przygotowanie organizacyjne jednostki w związku z XX leciem jej działalności,

5. kompleksowa i roczna ocena postępów uczestników warsztatu.

Rada Programowa wyrażała także swoją opinię w sprawie podejmowanych przez Fundację działań w kierunku tworzenia podmiotu ekonomii społecznej wyrażając się z aprobatą dla tych działań. Jednocześnie Rada na bieżąco interesowała się postępowaniem miejscowej Parafii w zakresie dalszego przyzwolenia na kontynuację umowy użyczenia na lokal zajmowany przez warsztat terapii zajęciowej (umowa kończy się w kwietniu 2014 roku). Niepewność, co do dalszego użytkowania (bądź nie) nieruchomości przez wtz, co oznacza być lub nie dla samej jednostki udzielała się także uczestnikom warsztatu i ich rodzinom. Ilość interwencji w tej sprawie była szczególnie duża. Po kilku miesiącach negocjacji sprawa została pozytywnie rozstrzygnięta dla wnioskodawcy, po spełnieniu przez niego kilku warunków. W wyniku podpisanego porozumienia Zarządu Fundacji z Parafią, trwałość umowy użyczenia została przesunięta do końca grudnia 2015 roku. Do tego czasu organizacja tworząca warsztat musi zdążyć przebudować i przystosować do potrzeb osób niepełnosprawnych budynek będący jej własnością, usytuowany w Łasinie przy ul. Dworcowej 2.

Roczna ocena postępów w rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestnika dokonywana jest w trzech płaszczyznach: zaradność osobista i samodzielność, integracja społeczna oraz zawodowa.

Zaradność osobista i samodzielność - to umiejętność i motywacja do wykonywania przez osobę niepełnosprawną podstawowych czynności warunkujących możliwość samodzielnej egzystencji. Na kompleksową ocenę tych umiejętności wpływa zdolność wykonywania lub rozumienia następujących czynności:

1. ubieranie się, (samodzielne lub z pomocą ubieranie wszystkich elementów garderoby, umiejętność zapinania guzików, sznurowania obuwia, itp.)
2. toaleta osobista, (samodzielna lub z pomocą umiejętność utrzymania czystości ciała, pielęgnacja paznokci, mycie zębów, golenia się, itp.),
3. techniki szkolne, (samodzielna umiejętność pisanie, czytania, wykonywania prostych operacji matematycznych, itp.),
4. sprawy codzienne, (zdolność robienia prostych zakupów, planowania wydatków, gospodarowania środkami finansowymi, organizacja wolnego czasu itp.),
5. potrzeby fizjologiczne, (samodzielne lub z pomocą zaspokajanie głodu, zdolność wypróżniania się, zażywanie leków, itp.),
6. posiłki, (umiejętność samodzielnego lub z pomocą przygotowania posiłku, herbaty, itp.)
7. poruszanie się (samodzielne lub z pomocą w ramach budynku, w drodze do wtz, w mieście, itp.),
8. pojęcie czasu (samodzielna znajomość odczytywania czasu, rozumienie istoty punktualności, itp.).

Rehabilitacja społeczna - ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w życiu społecznym środowiska, a realizowana jest przede wszystkim przez pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych. Podobnie jak w przypadku oceny zaradności osobistej i samodzielności na końcową ocenę wpływają średnie z ocen szczegółowych w zakresie:

1. umiejętności wypowiedzania słów, zdań, myśli,
2. rozumienie poleceń,
3. używanie form grzecznościowych,
4. zaradność oraz umiejętność „załatwiania spraw” swoich w kontakcie z osobami trzecimi,
5. zdolność przyporządkowania się zjawiskom i procesom zewnętrznym,
6. zdolność i otwartość na współpracę z innymi,
7. rozumienie norm społecznych,
8. umiejętność kierowania sobą (kształtowania emocji),
9. zdolność funkcjonowania w środowisku społecznym

Rehabilitacja zawodowa - ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia (zarówno na zamkniętym jak i otwartym rynku pracy), a dalej awans zawodowy. Realizacja tego celu w ramach warsztatu terapii zajęciowej, w aktualnych warunkach

gospodarczych i społecznych naszego powiatu napotyka na szczególne problemy chociażby ze względu na utrzymujące się wysokie bezrobocie. Jednakże w całym tym procesie istotne jest wzrost świadomości w zakresie przysługujących uprawnień i możliwości, jakie dają regulacje prawne. Ważne jest także, aby osoby niepełnosprawne wiedziały, jakie przysługują im uprawnienia w ramach prawa pracy oraz jakie obowiązki (konsekwencje) wiążą się z podjęciem pracy. Na ocenę rehabilitacji zawodowej składają się m.in. następujące składniki szczegółowe

1. sprawność psychofizyczna (percepcja wzrokowa, słuchowa, przestrzenna, pamięć, koncentracja uwagi)
2. dojrzałość społeczna (ogólne zachowanie, świadomość siebie, zaradność w sytuacjach problemowych, nakazy i zakazy, zachowanie w miejscach publicznych),
3. umiejętności zawodowe (umiejętność korzystania z instrukcji, zdolność wykorzystywania materiałów, posługiwanie się narzędziami, dobór technik do zadania, przestrzeganie bhp, utrzymanie porządku),
4. motywacja (nastroj, staranność i dokładność, męczliwość przy pracy)
5. dysfunkcje (fizyczne, intelektualne)
6. społeczność grupowa (integracja z grupą, przestrzeganie norm grupy, poczucie bezpieczeństwa, relacja z innymi uczestnikami procesu pracy),
7. kompetencje pracy (umiejętność podporządkowania się poleceniom przełożonego, punktualność, samokontrola w pracy i w poszczególnych czynnościach).

Szczegółowa indywidualna ocena postępów w rehabilitacji społecznej, zawodowej i zaradności osobistej odbyła się na posiedzeniu Rady Programowej w lutym br i przedstawia się następująco: Spotkanie składało się z dwóch części;

- pierwsza z nich wspólnie z wszystkimi uczestnikami warsztatu – w dniu 11 lutego
- druga część – w gronie członków Rady Programowej.

Podczas pierwszej części spotkania instruktorzy terapii przedstawiali swoje uwagi ogólne dotyczące oceny postępów w procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej odnoszące się do poszczególnych uczestników. Uwagi i oceny obejmowały całokształt (za okres ostatniego roku) uwarunkowań odnoszących się do wzajemnych relacji pomiędzy uczestnikami, pomiędzy uczestnikami i instruktorami, frekwencję uczestników oraz sytuację ogólną i finansową jednostki. Instruktorzy zwracali szczególną uwagę na problemy wynikające z realizacji rocznego programu rehabilitacji społecznej i zawodowej. Najważniejsze problemy mające wpływ na funkcjonowanie jednostki to:

1. sporadyczne niedostosowanie się niektórych uczestników do życia w grupie społecznej. U niektórych uczestników występuje okresowa (większa lub mniejsza) nadwrażliwość (nadpobudliwość), której konsekwencją jest zewnętrzna reakcja, najczęściej niewspółmierna do zaistniałego zdarzenia. Finałem tych zachowań jest najczęściej wzrost agresji, emocjonalna wymiana zdań pomiędzy uczestnikami, wzajemne pomówienia i inne niekorzystne zachowania. Utarczki słowne, wzajemne, często mało kontrolowane zachowania wywołują u niektórych uczestników objawy agresji, a u innych „zamykanie się w sobie” bądź też niekulturalne zachowania się w stosunku do drugiej osoby.
2. pogłębiająca się bieda społeczna wśród rodzin, w których zamieszkują osoby niepełnosprawne ma przełożenie na ogólne zachowania tych ludzi. Wysoki poziom ubóstwa ekonomicznego osób (szczególnie wśród rodzin z osobami niepełnosprawnymi) pozostających bez trwałej pracy przenosi się bezpośrednio na ich negatywne zachowania w środowisku.

Życie codzienne wielu rodzin (w ocenie ich samych) to typowa wegetacja, bez jakiegokolwiek wizji i większych szans na przyszłość. Pomimo, że wielu z nich mogłoby podjąć zatrudnienie na wolnym bądź chronionym rynku pracy to pracodawcy bardzo rzadko decydują się na zatrudnienie osoby z niepełnosprawnością. Brak możliwości zarobkowania (poza pracami sezonowymi u miejscowych rolników) pogłębia i tak już istniejące dysproporcje ekonomiczno-finansowe. Widząc wzajemne zależności i uwarunkowania organizacją prowadzącą warsztat terapii zajęciowej podejmuje wiele zadań wspierających działania środowiskowe (gminy, ośrodków pomocy społecznej) proponując osobom z niepełnosprawnością pracę na lokalnym rynku pracy (powołanie spółdzielni socjalnej).

3. u wielu uczestników (nie ma różnicy ze względu na płeć) istnieje głęboko zakorzeniony nałóg palenia papierosów. Prowadzona przez instruktorów i kierownictwo warsztatu kampania antynikotynowa przynosi ograniczony rezultat. Nie „przestrasza” palaczy także wysokie ceny papierosów. Negatywnym ubocznym zjawiskiem w tym procesie jest samodzielne produkowanie papierosów na własne potrzeby z tytoniu pozyskiwanego z produkcji rodziców.

4. występująca nadal u niektórych uczestników niechęć do utrzymywania na właściwym poziomie higieny osobistej. Problem dotyczy to w takim samym zakresie kobiet jak i mężczyzn. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w zachowaniach najbliższych osób, z którymi niepełnosprawny przebywa na co dzień. Pomimo zwracania przez instruktorów częstych uwag uzasadniających konieczność utrzymania higieny osobistej na znacznym poziomie (przebywanie w dużej grupie osób) nie odnotowuje się znaczących postępów w tym zakresie u osób których ten problem dotyczy. O ile w tym zakresie następuje znaczna poprawa to jednak nie do końca dają się zaszczepić u uczestników te społecznie akceptowalne zachowania warunkujące pozytywną ocenę środowiska.

5. często występujące w wzajemnych kontaktach osobowych słownictwo o negatywnym zabarwieniu, w tym używanie niecenzuralnych słów. Mamy świadomość, że jest to raczej zjawisko powszechne, a osoby z niepełnosprawnością przebywające w tych środowiskach są szczególnie narażone na te wpływy. Również, podobnie jak przy ocenie problemu w pkt. 2 nie ma istotnego zróżnicowania pomiędzy płcią osób.

Uwagi pozytywne.

1. Wzrastające zainteresowanie uczestników warsztatu życiem środowiska przenosi się na ich aktywność np. poprzez bezpośredni udział w zawodach rekreacyjno-sportowych i kulturalnych czy imprezach integracyjnych. Daje się zauważyć olbrzymią presję uczestników instruktorów, w których sugerują organizację różnych wyjazdów podczas, których uczestnicy mają możliwość sprawdzenia samych siebie w relacji z innymi uczestnikami z innych warsztatów. Zachętą do udziału w spotkaniach są także nagrody i puchary dla laureatów klasyfikacji.

2. Obserwuje się wzrastające zainteresowania rynkiem pracy wśród znaczącej liczby uczestników. Bezpośredni udział uczestników w wielu pracach społecznych potwierdza wysoki poziom przygotowania i motywacji wewnętrznej. Spółdzielnia socjalna, która rozpoczęła działalność gospodarczą będzie doskonałą szansą na wypracowanie własnej ścieżki zawodowej dla wielu z nich.

3. Pozytywnym elementem integracji społecznej wśród uczestników wtz jest wzajemna wrażliwość na los drugiego człowieka (uczestnika). Obserwuje się wzrost zainteresowania życiem i świadczenia wzajemnej pomocy, szczególnie osobom korzystającym na co dzień z wózka inwalidzkiego.

Uczestnicy po ocenie ogólnej mieli możliwość ustosunkowania się do przedstawianych zagadnień poprzez formułowanie własnych opinii w poruszanych zagadnieniach jak i zadawania pytań instruktorom i pozostałym pracownikom warsztatu.

Najistotniejsze pytania uczestników:

1. kiedy będzie zakończony remont budynku byłego internatu w stopniu umożliwiającym przeniesienie warsztatu do tego obiektu,
2. czy jest prawdą, że Fundacja dysponować będzie sąsiednią działką grunt przy ul. Cichej,
3. czy Fundacja bądź warsztat otrzyma dodatkowe środki na dalsze finansowanie inwestycji,
4. czy w roku bieżącym będzie organizowany wyjazd (wycieczka), jeśli tak - to dokąd,
5. od kiedy będziemy mogli podjąć pracę w powołanej spółdzielni socjalnej,
6. czy w miejsce osób, które podejmą pracę w spółdzielni warsztat przyjmie „nowe” osoby,

Na te i inne pytania odpowiadał kierownik warsztatu.

Wobec wyczerpania problemów druga część spotkania Rady Programowej odbyła się z udziałem samych pracowników warsztatu – członków Rady Programowej.

Poszczególni instruktorzy po wcześniejszym uzgodnieniu opinii z psychologiem referowali przygotowane w formie pisemnej indywidualne oceny postępów w rehabilitacji społecznej i zawodowej. Podstawą oceny są roczne indywidualne programy zamieszczone w teczkach każdego uczestnika. Są one punktem odniesienia stanu rzeczywistego w stosunku do zakładanych celów. Przy ocenie nabytych (bądź

utraconych) kompetencji uczestnika należy zawsze uwzględniać fakt, że wpływ czynników zewnętrznych na jego zachowanie jest znacznie wyższy niż u osób sprawnych intelektualnie.

Informacja z rocznej oceny (odnosi się ona do roku 2013) w zakresie indywidualnych postępach w poszczególnych sferach funkcjonowania uczestnika (posiedzenie Rady Programowej w dniu 12 lutego 2014 roku).

Grupa informatyczno-komputerowa

L. O. - uczestniczka chętna do współpracy, szybko zdobywa nowe umiejętności. Poprawa w zakresie kompetencji pracy dotyczy samokontroli wykonywanej pracy. Uczestniczka potrafi celowo i racjonalnie wykorzystywać materiały do terapii. Bardzo chętnie pracuje z komputerem, korzysta z internetu. Ma problemy z pisownią z pamięci- odwzorowuje, słabo czyta. Wszystkie umiejętności muszą być regularnie utrwalane. Nadal lubi być w centrum zainteresowania. Chętnie wydaje polecenia innym, jest natomiast mniej konfliktowa. Nadal skłonności do fantazjowania, opowiadania nieprawdziwych historii na swój temat. Zaleca się kontynuację rehabilitacji społecznej i zawodowej.

J.Z. - aktywna, pracowała zgodnie z założonym planem, szybko zdobywa nowe umiejętności, zdyscyplinowana. Poprawa w zakresie doboru techniki pracy do zadania- dobiera adekwatnie i celowo. Stała się bardziej samodzielna, kontroluje własne zachowanie. Poprawa nastąpiła też w zakresie korzystania z komputera- wymaga mniej wyjaśniania.

Poprawa w zakresie dojrzałości społecznej. Uczestniczka jest bardziej samodzielna, stała się bardziej asertywna. Potrafi też samodzielnie załatwić wiele spraw, w tym dla niej nowych.

Nadal mało dba o porządek wokół siebie oraz o higienę osobistą. Jest lubiana, kontaktowa, chętna do pomocy. W ostatnim kwartale 2013r. pogorszenie stanu zdrowia- uczestniczka musi być dializowana 3 razy w tygodniu, co wpłynęło na jej frekwencję podczas zajęć oraz tempo pracy- szybciej się męczy, częściej odpoczywa. Wskazanie - kontynuacja rehabilitacji społecznej i zawodowej.

M. J.- ograniczone możliwości z opanowaniem materiału ze względu na bardzo słabą umiejętność pisania i czytania, jak również obniżoną sprawność manualną. Nadal chętnie uczestniczy w zajęciach. Każda nowo opanowana umiejętność, musi być regularnie utrwalana. Potrafi korzystać z Internetu. Duże znaczenie dla niego ma możliwość dysponowania własnymi pieniędzmi, nauka planowania wydatków. Jest otwarty na zespół, chętniej mówi o sobie. W grupie jest lubiany, nawiązał też znajomości poza grupą. Wymaga pomocy osoby drugiej przy przemieszczaniu się czy ubieraniu wierzchniego okrycia w czym chętnie pomagają mu inni uczestnicy. Ma problem z utrzymaniem higieny osobistej- problem zgłaszany w domu uczestnika. We wrześniu zmarła matka uczestnika- nie wpłynęło to w znaczący sposób na jego zachowanie i funkcjonowanie podczas zajęć. Wskazanie: kontynuacja rehabilitacji społecznej i zawodowej.

P. Ż.- uczestnik zdobywa nowe umiejętności, jednak ma problemy z pamięciowym ich opanowaniem. Nadal najchętniej pracuje w edytorze tekstu, przepisując gotowy tekst, potrafi go sformatować. Niechętnie zajmuje się czymś innym. W pracy wymaga motywowania, jest raczej powolny, robi częste

przerwy. Punktualny, zdyscyplinowany. Poprawa w zakresie umiejętności interpersonalnych- jest bierny, ale podejmuje nawiązany z nim kontakt, wcześniej był bardziej biernym „obserwatorem”. Nadal bywa pobudzony co objawia się nadmierną gadatliwością, często uciążliwą dla otoczenia. Udział w zajęciach dodatkowych czy imprezach sportowo- kulturalnych wymaga motywowania. Nadal chętnie dba o porządek w najbliższym otoczeniu. Wskazanie: kontynuacja rehabilitacji społecznej i zawodowej.

K. J.- pracował zgodnie z założonym planem, nie miał większych problemów ze zdobywaniem nowych umiejętności. Kontroluje się na bieżąco, modyfikuje działania. Był zdyscyplinowany i punktualny. Uczył się obsługi urządzeń typu drukarka, ksero, skaner, bindownica. Nie ma większych problemów z podstawową obsługą komputera, internetu. Otwarty na zespół, chętnie mówi o sobie. Poprawa w zakresie zaradności- umiejętności „załatwiania spraw”. Zadowolony, chętny do współpracy. Dbą o porządek w swoim miejscu pracy. Uczestniczył też w imprezach sportowo- rekreacyjnych, pomimo iż stan zdrowia nie pozwala mu osiągnąć liczących wyników. Wskazanie: kontynuacja rehabilitacji społecznej i zawodowej.

grup krawiecka

M. K. - jest samodzielną i pracowitą uczestniczką. Praca, którą wykonuje jest nie zawsze przez nią dokładnie wykonywana. Stara się przez cały czas nad tym pracować. Chętna do zdobywania nowych umiejętności. Nie boi się sprzętu maszyn i urządzeń. Lubi szyc na maszynie „Łucznik”. Stara się wykonywać powierzone zadania starannie i estetycznie. W dalszym ciągu trenuje i rozwija wiedzę w sferze oszczędnego planowania wydatków oraz przekazania danej sumy pieniędzy na kupno potrzebnych rzeczy. Radzi sobie w instytucjach publicznych tj. bank, poczta, robi zakupy oraz umie złożyć zamówienie na posiłek w restauracji itp. Poprawnie porozumiewa się z otoczeniem, sama przyjeżdża na zajęcia, orientuje się w zasadach funkcjonowania warsztatów i rozumie pojęcie czasu. Uczestniczka kontroluje wykonywaną pracę, zastanawia się nad tym, co robi oraz stara się spokojnie wysłuchać wyjaśnień i instrukcji. Spadek motywacji do pracy spowodowany jest w dalszym ciągu częstymi problemami w jej rodzinie. Higiena osobista wymaga przypomnienia. Temperament – nastrój Małgosi jest zmienny, obniżony. Lubi uczestniczyć w imprezach sportowych. Uczestniczka starała się sprostać wymaganiom stawianym w pracy. Zna nominały i banknoty oraz ich wartość. Bez problemu pisze, czyta i liczy. Doskonali w dalszy ciąg naukę płacenia rachunków. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ.

J.L.- nie nastąpiły żadne znaczące zmiany, w procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Komunikatywna i chętna do pracy. Stara się w miarę swoich możliwości sprostać wymaganiom stawianym na zajęciach. Praca, którą wykonywała sprawiała jej przyjemność. Przy nauce szycia nową techniką, starała się z uwagą słuchać wyjaśnień i instrukcji. W dalszym ciągu boi się szycia na maszynie do szycia „Łucznik” i stawia opór przed nowymi narzędziami. Lubi zwracać na siebie uwagę. Niekiedy

potrafi swoim zachowaniem sprowokować grupę do kłótni. Chętnie uczestniczy w imprezach artystycznych i sportowych. Nie radzi sobie w rozwiązywaniu swoich problemów. Nie potrafi oddzielić spraw prywatnych od zawodowych. Ponosić odpowiedzialność za powierzone jej zadanie. Zna nominały i banknoty oraz ich wartość. Dokonuje prostych zakupów. Píše, czyta i liczy, w dalszym ciągu doskonali naukę płacenia rachunków. Coraz lepiej udaje jej się zaplanować wydatki. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ.

K. M. - od października (po śmierci matki) nastąpiło zaostrzenie objawów chorobowych. Uczestniczka ma często omamy słuchowe, urojenia wsobne, czyli odnoszące. Pojawiły się także urojenia owładnięcia i prześladowcze. Duże wahania nastroju, często nastrój dysfotyczny (zręczliwy). Ma trudności w panowaniu nad własnymi emocjami, nieuzasadnione wybuchy agresji. Agresja i niebezpieczne zachowania w stosunku do innych. Coraz częściej nie może usiedzieć w miejscu- akatyżja (objawy uboczne stosowania leków psychotropowych z grupy neuroleptyków klasycznych). Ambiwalencja w sferze uczuć. Coraz bardziej widoczne zaburzenia osobowości, często "żyje w swoim własnym świecie". Wymaga ciągłego i stałego leczenia w poradni zdrowia psychicznego. Nie potrafi na długo skupić się nad wykonywaną pracą- uwaga niezbyt trwała. Często piła by kawę i paliła papierosy. Szeptem mówiła coś do siebie. Przy wykonywanej pracy wzrokiem obserwuje instruktora. Zaprzecza stawianym jej złym czynom. Sama chętnie wybiera sobie zajęcie. Najczęściej wybierana przez nią praca, wykonywana była ręcznie (wyszywanie ściągami ozdobnym). Pracę tą wykonywała dokładnie i estetycznie. Uczestniczka zna nominały i banknoty oraz ich wartości. Szczególną uwagę zwrócić trzeba na planowaniu wydatków, gdyż Kasia całą kwotę kieszonkowego przeznaczyłaby na papierosy i kawę (pali papierosy i pije kawę bez ograniczeń. Współpraca w grupie nie należy do naśladowania, gdyż ona ma problemy w tworzeniu więzi i przyjaźni. Relacje w grupie pogorszyły się. Nie radzi sobie w rozwiązywaniu swoich problemów. Nie daje sobie pomóc. Higiena osobista uległa pogorszeniu, spowodowane jest to przez jej chorobę. Kasia nie uczestniczyła jak dotychczas w imprezach sportowych. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

D. M. - nie nastąpiły żadne znaczące zmiany, w procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej. W miarę swoich możliwości stara się sprostać wymaganiom stawianym na zajęciach. Jakakolwiek praca szybko go męczy, myśli tylko o imprezach, zabawach i wycieczkach. Ma problemy w tworzeniu więzi i przyjaźni. Rozumie pojęcie czasu i orientuje się w zasadach funkcjonowania WTZ. Potrafi samodzielnie pracować, jednakże jego praca jest mało ambitna (wykonuje ją w miarę swoich możliwości). Szyje tylko ręcznie. Harmonijne współżycie w grupie zależy od jego nastroju w danym dniu.

Dawid w dalszym ciągu powinien doskonalić naukę radzenia sobie w instytucjach publicznych, dokonywania prostych zakupów, ćwiczenia w poznawaniu wartości pieniędzy oraz odpowiednio zachowywać się w miejscach publicznych. Wymaga nauki mowy, pisania, czytania i liczenia. Nie zna się

na nominałach i banknotach. Znaczącym argumentem motywującym uczestnika do dalszej pracy na zajęciach w WTZ jest otrzymywanie kieszonkowego. Uczestnik wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ.

E. L. - uczestniczka komunikatywna, sumienna. Chętnie wykonuje powierzone jej zajęcia. Ma dobry kontakt z grupą. Zadowolona jest z każdej nowo nabytej umiejętności. Stara się spokojnie wysłuchać wyjaśnień i instrukcji, kontroluje wykonywaną pracę i zastanawia się nad tym, co robi. Przestrzega przepisów bezpieczeństwa. Czasami negatywnie odbiera krytykę. Stara się szybko rozwiązywać napotkane konflikty. Uczestniczka pozytywnie jest nastawiona do opiekuna pracy. Bez oporu prosi go o pomoc. Chętnie bierze udział w różnego rodzaju konkursach plastycznych. W grudniu postanowiła usamodzielnąć się i zamieszkała z kolegą w wynajętym przez nich mieszkaniu. Zamieszkała w Łasinie i nie dojeżdża do WTZ. Edyta starała się sprostać wymaganiom stawianym w pracy. Poznała nominały i banknoty oraz ich wartości. Słabo czyta, pisze i liczy, jednakże stara się w miarę swoich możliwości. Uczestniczkę łatwo motywować. Wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ.

grupa gastronomiczna.

H. K. - uczestniczka wykazuje się dużą pracowitością i zaradnością, zachowując obowiązujące zasady. Zaangażowana w pracę w grupie. Doskonale radzi sobie z własnymi ograniczeniami. Łatwo nawiązuje kontakt z innymi ludźmi, przestrzega zasad współżycia w zbiorowości. Zna się na pieniądzu, potrafi czytać i pisać. Jest osobą sprawną fizycznie, zaradną życiowo. Potrafi samodzielnie wykonać wszystkie czynności w domu oraz załatwić samodzielnie sprawy w urzędach. Słabą stroną uczestniczki jest brak panowania nad emocjami, wybuchowość, wyręczanie innych, słabo reaguje na krytykę. Podczas zajęć rozwija zajęcia rozwija swoje zainteresowania, stara się być sympatyczna, stara się być sympatyczna. Wskazaniem jest dalsza rehabilitacja w Warsztatach Terapii Zajęciowej

A. K. - uczestniczka jest zaangażowana w pracę w tej grupie, potrafi przygotować proste posiłki, dba o czystość otoczenia oraz posługiwać prostym sprzętem AGD. Dbą o swój wygląd i higienę osobistą. Łatwo można uczestniczkę zmotywować do działania w szczególności w określając nagrody i kary związane z pracą. Chętnie uczestniczy w zajęciach. U uczestniczki występują niczym nie motywowane wahania nastroju, pobudzenie ruchowe. Ciągłe domaga się akceptacji, koncentruje się na swoich potrzebach. Uczestniczka słabo czyta i pisze, zna się na zegarze, zna wartość pieniądza. Otrzymywane kieszonkowe motywuje ją do pracy. Na zajęciach stara się rozszerzyć swoje zainteresowania. Wskazaniem jest dalsza rehabilitacja w Warsztatach Terapii Zajęciowej

K. R. - uczestnik wykazuje się pracowitością potrafi współpracować z uczestnikami. Potrafi w ramach swoich możliwości wykonać każdą pracę poleconą przez instruktora. Jest chętny do współpracy z innymi uczestnikami. Wykonuje powierzone mu zadania. Jest osobą sprawnie fizycznie dba o swój wygląd i higienę osobistą. Słabą stroną uczestnika jest znajomość wartości pieniądza, słabo czyta i pisze. Podczas zajęć rozwija swoje zainteresowania. Wskazaniem jest dalsza rehabilitacja w warsztacie terapii zajęciowej.

A. G. - uczestnik spokojny zdyscyplinowany, posłuszny. Chętnie wykonuje wszystkie polecenia. Jest osobą pracowitą i zaradną oraz sprawną fizycznie. Potrafi dbać o swój wygląd oraz higienę osobistą. Umie wykonać proste posiłki oraz posługiwać prostym sprzętem AGD. Słabą jego stroną są problemy z wymową. Natomiast pozytywną że potrafi szybko nawiązać kontakty oraz pomaga chętnie innym. Praca nie sprawia mu trudności. Uczestnik radzi sobie terenem, co pozwala na przezwyciężanie własnych ograniczeń. Andrzej słabo czyta i pisze, zna wartość pieniądza. Chętnie uczestniczy w zajęciach.

Wskazaniem jest dalsza rehabilitacja w Warsztatach Terapii Zajęciowej

Grupa tkacko-dziewiarska

P. K. - W rehabilitacji społecznej i zawodowej nie nastąpiły istotne zmiany. Uczestniczka ma ze wszystkimi dobry kontakt, stan zdrowia nie uległ zmianie. Pracuje chętnie, mimo niepowodzeń jest wytrwała w tym co robi, stara się, aby prace były staranne. Chętnie pomaga innym, dba o czystość w pracowni. Pod koniec roku pogorszeniu uległa pamięć, uczestniczka skupia się bardziej na kontaktach z rówieśnikami, niż na powierzonych jej obowiązkach. Wymaga większej kontroli instruktora, oraz dłuższego i dokładniejszego procesu wdrażania w etapy pracy oraz obowiązków w pracowni. Zmiana ta jednak nie miała wpływu na ogólną ocenę roczną, ponieważ obejmuje zbyt krótki okres. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ.

K. W. - uczestniczka pracuje dobrze, w pracy wykazuje się zaangażowaniem, pomaga koleżankom w grupie. Jej prace jednak nie zawsze są staranne i estetyczne, co spowodowane jest niedbałością o szczegóły. Prace kontroluje wyłącznie pod nadzorem. Uczestniczka ma nadal problemy ze skupieniem uwagi na zajęciach, nie zawsze udaje jej się korygować błędy. Mimo znajomości wykonywanych czynności, w dalszym ciągu właściwe rozwiązanie wybiera metodą prób i błędów. Wymaga dalszej motywacji do działania, zarówno w rehabilitacji zawodowej jak i społecznej. W ciągu roku udało się ją zmotywować do wzięcia udziału w zawodach sportowych –turniej tenisa stołowego. W pierwszej połowie roku matka uczestniczki była w szpitalu psychiatrycznym. Sytuacja ta spowodowała pogorszenie samopoczucia uczestniczki, spadła motywacja do pracy oraz brak stabilności stanu emocjonalnego. Stan ten był przejściowy. W okresie wakacyjnym uczestniczka wraz z rodzicami przeprowadziła się na wieś. Konflikty sąsiedzkie nie mają już miejsca. Zmiana ta spowodowała poprawę samopoczucia rodziców oraz uczestniczki. Jest ona od tej pory wyciszona, bardziej skupiona na własnych sprawach, nie angażuje się w cudze konflikty, bardziej udaje jej się oddzielić sprawy prywatne od zawodowych. W efekcie przekłada się to na lepsze efekty podczas pracy. Uczestniczka nadal przyjmuje leki wyciszające i jej stan emocjonalny jest bardziej stabilny, nie pojawiają się już ataki agresji. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ.

W. J. - W procesie rehabilitacji uczestniczki nie nastąpiły istotne zmiany. Uczestniczka chętnie wykonuje powierzone jej zadania. Pomaga również koleżankom w grupie. Pracuje wytrwale, bez odpoczynku, prace są wykonane starannie i estetycznie. Samodzielnie kontroluje poprawność wykonywanej pracy, w razie problemów prosi o pomoc instruktora. Pod koniec roku nastąpiło pogorszenie wzroku, uczestniczka z wysiłkiem haftuje małe elementy. Jest bardziej chętna i otwarta na poznawanie nowych technik pracy, bez oporów prosi o pomoc, gdy występują trudności. Uczestniczka bardzo się stara, aby jej stan emocjonalny nie wpływał na efektywność pracy oraz nie chce odreagowywać stresu na innych. Starania te są pozytywnie odbierane przez grupę. Jest bardziej otwarta na grupę, zdyscyplinowana. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ.

E. M. - Proces rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestniczki nie uległ zmianie. Pracuje ona równie chętnie jak wcześniej, jej praca jest efektywna i dokładna. Jest chętna do pomocy innym, dba o bezpieczeństwo własne i innych. Stara się modyfikować działania, trafnie dobiera technikę pracy, potrafi dokonywać prostych poprawek prac. W przypadku trudności prosi o pomoc. Chętnie opowiada o sobie i rodzinie. Uczestniczka zażywa systematycznie leki, dzięki czemu jej stan emocjonalny jest bardziej zrównoważony. W drugiej połowie zmarła matka uczestniczki, jednak nie miało to większego wpływu na jej zachowanie oraz efektywność pracy. Uczestniczka ma nadal problemy z punktualnością i z przestrzeganiem zasad, podporządkowaniem się poleceniom instruktorów. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

M. K. - proces rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestniczki nie uległ zmianie. Uczestniczka poznała specyfikę pracowni, potrzebuje zachęty do pracy i nadal potrzebuje dokładnego i wielokrotnego procesu wdrażania w etapy pracy, potrzebny jest stały nadzór instruktora podczas pracy, brak samokontroli pracy. Czasami jest to spowodowane niedosłuchem i trudnościami w mowie, utrudnionym kontaktem z uczestniczką, jednakże wielokrotnie nie jest ona zainteresowana przekazem informacji. Często udaje, że nie słyszy, co jest do niej mówione, lub mówi coś specjalnie w bardzo niedbały sposób, żeby nikt nie mógł jej zrozumieć. Powoduje, to utrudnienia w procesie wdrażania w etapy pracy, jak i wywołuje wiele nieporozumień z rówieśnikami. Uczestniczka wykazuje większe zainteresowanie rehabilitacją, integracją społeczną niż zawodową. Chętnie brała udział w zawodach sportowych- turniej tenisa stołowego oraz spływ kajakowy. Wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

grupa modelarska

A. R. - w 2013 r nastąpił wzrost w kryterium oceny -funkcjonowanie w środowisku społecznym z odpowiada pozytywnie na szybko i chętnie nawiązuje kontakt. W dojrzałości społecznej zaradność i zachowanie - w sytuacjach problemowych nie zawsze wybiera właściwe rozwiązanie. Najczęściej wybiera rozwiązanie przypadkowe „metoda prób i błędów”. W 2013r nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia. Nie wpłynęło to negatywnie na jego pracowitość i zaangażowanie w powierzone mu zadania . Wskazanie- do dalszej rehabilitacji społecznej i zawodowej.

K. L. - w 2013r nastąpiły pozytywne zmiany w kryteriach ocen:
Zaradność- komunikacja miejska: z jeździ samodzielnie znanymi liniami na jeździ wszystkimi liniami, wymaga pomocy w sytuacjach awaryjnych. Zaradność w zakresie wykorzystania materiałów do terapii: z celowo, lecz nieracjonalnie i mało oszczędnie na wykorzystuje je racjonalnie celowo i oszczędnie. Motywacja z niezdecydowany-należy go motywować na chce współpracować, ale wymaga motywowania. Wskazanie- do dalszej rehabilitacji społecznej i zawodowej.

M. K. - w 2013r nie nastąpiły znaczące zmiany w rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestnika. Jedynie w kryterium oceny zaradność-umiejętność „załatwiania spraw” wymaga asysty i wsparcia w sytuacjach znanych na samodzielnie w sytuacjach znanych. Zawsze chętny do współpracy z pozostałymi uczestnikami i instruktorami. Wskazanie- do dalszej rehabilitacji społecznej i zawodowej.

J. D. - zmiana w kryterium oceny: -potrzeby seksualne z nie okazuje potrzeb przy innych na okazuje pobudzenie, wymaga uwagi. Zaradności-przestrzeganie zasad BHP z dba o własne bezpieczeństwo na dba o bezpieczeństwo własne i innych. Motywacja staranność i dokładność z niestaranym pomimo instruktora i pomocy na wymaga przypomnienia, działa samodzielnie. Wskazanie- do dalszej rehabilitacji społecznej i zawodowej.

S. M. - w 2013 r zmiana kryterium oceny: orientacja – okolice warsztatu zna lecz obawia się samodzielnego wyjścia na zna okolice warsztatu samodzielnie się porusza. Zmiana w zakresie komunikacji zewnętrznej z treści: z podejmuje niektóre wątki na wie, co chce powiedzieć. Wskazanie- do dalszej rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Grupa artystyczna

A. C. - we wszystkich trzech sferach nie zaszły większe zmiany. Uczestnik jest pogodną osobą. Bardzo chętny do pomocy innym. Utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy jak i w całej pracowni. Bez większego zachęcania opowiada o swoim domu i wózku inwalidzkim. Czasami zdarza się, iż traci motywację do dalszego wykonywania i kończenia rozpoczętej pracy. Wymaga pomocy innych podczas przygotowywania prostych posiłków oraz parzenia herbaty/kawy. Wymaga przypomnienia i pomocy opiekuna aby utrzymać czystość ciała. Samodzielny podczas korzystania z toalety.

Celem treningu ekonomicznego było poznanie i zapamiętanie nominałów i banknotów polskich złotych oraz umiejętność planowania i dokonywania zakupów. Arek zna nominały pieniędzy i rozróżnia je przy pomocy instruktora, nie zna ich wartości. Samodzielnie nie planuje i nie dokonuje zakupów. Uczestnik wymaga dalszego doskonalenia w tym zakresie przy stałym wsparciu instruktora. Uczestnik grupy artystycznej powinien być poddany dalszemu procesowi rehabilitacji społecznej i zawodowej. Zalecany jest dalszy pobyt uczestnika w WTZ i na zajęciach terapeutycznych.

A. E. - we wszystkich trzech sferach nie zaszły większe zmiany. Uczestnik doskonale poznał budynek, przeznaczenie pomieszczeń w nim znajdujących się oraz jego okolicę. Bywają problemy z jego zachowaniem i dyscypliną. Chętnie podejmuje zaproponowaną mu pracę, lecz jest niestaranny podczas jej wykonywania i wymaga nadzoru ze strony instruktora. Potrafi przygotować prosty posiłek przy instruktażu słownym instruktora. Samodzielnie parzy kawę/herbatę. Wymaga przypominania opiekuna, aby utrzymać czystość ciała. Samodzielny podczas kąpieli i korzystania z toalety. Celem treningu ekonomicznego było poznanie i zapamiętanie nominałów i banknotów polskich złotych oraz umiejętność planowania i dokonywania zakupów. Doskonalenie umiejętności w sferze poprawnego dokonywania kupna odzieży, obuwia według odpowiedniego dla siebie rozmiaru oraz kształtowanie wiedzy na temat dysponowania pieniędzmi oraz przeznaczeniu ich na praktyczny cel. Antek zna i rozróżnia nominały pieniędzy, lecz nie zna ich wartości. W planowaniu swoich wydatków potrzebuje nadzoru ze strony instruktora. Uczestnik wymaga dalszego doskonalenia w tym zakresie przy stałym wsparciu instruktora. Uczestnik grupy artystycznej powinien być poddany dalszemu procesowi rehabilitacji społecznej i zawodowej. Zalecany jest dalszy pobyt uczestnika w WTZ i na zajęciach terapeutycznych.

P. K. - we wszystkich trzech sferach nie zaszły większe zmiany. Paweł dobrze zna budynek i okolice WTZ. Samodzielnie jeździ znanymi trasami/liniami komunikacji podmiejskiej. Jest niestaranny podczas wykonywanej pracy, więc wymaga nadzoru i motywacji ze strony instruktora. Podejmuje zaproponowane mu prace. Bywają problemy z jego dyscypliną. Często nie przybywa do WTZ. Potrafi przygotować prosty posiłek przy instruktażu słownym instruktora. Samodzielnie parzy kawę/herbatę. Wymaga przypominania opiekuna aby utrzymać czystość ciała. Samodzielny podczas kąpieli i korzystania z toalety. Celem treningu było rozwijanie umiejętności racjonalnego wydatkowania pieniędzy, zdobywanie umiejętności planowania wydatków. W tym zakresie wymagana jest dalsza praca z instruktorem. Zna nominały i banknoty polskich złotych lecz nie zna ich wartości. Nie potrafi samodzielnie wykonywać działania matematycznego z wykorzystaniem dostępnych środków finansowych. Nie posiada umiejętności planowania wydatków, wymaga znacznej pomocy instruktora. Samodzielnie robi proste zakupy. Otrzymywane kieszonkowe motywuje uczestnika do pracy. Uczestnik grupy artystycznej powinien być poddany dalszemu procesowi rehabilitacji społecznej i zawodowej. Zalecany jest dalszy pobyt uczestnika w WTZ i na zajęciach terapeutycznych.

E. L. - we wszystkich trzech sferach nie zaszły większe zmiany. Ewelina dobrze zna budynek i okolice WTZ. Samodzielnie jeździ znanymi trasami/liniami komunikacji podmiejskiej. Uczestniczka jest pracowita. Starannie i sumiennie wykonuje swoją pracę. Dbą o porządek w pracowni i na swoim stanowisku pracy. Jest chętna do pomocy innym uczestnikom. Czasem bywają problemy z jej zachowaniem. Bywa opryskliwa w stosunku do instruktorów. Potrafi przygotować posiłek według przepisu oraz przy instruktażu słownym instruktora. Samodzielnie parzy kawę/herbatę. Wymaga przypominania opiekuna, aby utrzymać czystość ciała. Samodzielny podczas kąpieli i korzystania z toalety.

Zna nominały i banknoty polskich złotych, rozróżnia wartości pieniędzy, potrafi planować wydatki zgodnie z ustalonym programem rehabilitacji społecznej, samodzielnie dokonuje zakupów podstawowych towarów, usług. Celem treningu było utrwalanie i doskonalenie umiejętności dokonywania bieżących opłat oraz nauka wykonywania działań matematycznych (mnożenie, dzielenie, złożone dodawania i

odejmowanie). Uczestniczka grupy artystycznej powinna być poddana dalszemu procesowi rehabilitacji społecznej i zawodowej. Zalecany jest dalszy pobyt uczestniczki w WTZ i na zajęciach terapeutycznych. B. R.-we wszystkich trzech sferach nie zaszły większe zmiany. Uczestniczka jest samodzielna w sytuacjach znanych. Samodzielnie jeździ znanymi trasami/liniami komunikacji podmiejskiej. Jest bardzo pracowita i staranna. Wykonywaną przez siebie pracę potrafi kontrolować i modyfikować działania, chętnie bierze udział w wyjazdach na kręgle. Robi duże postępy w tej dyscyplinie, z czego jest bardzo zadowolona i opowiada o tym. Coraz lepiej radzi sobie w przygotowywaniu prostych posiłków przy wykorzystaniu przepisu. Wymaga przypominania opiekuna, aby utrzymać czystość ciała. Samodzielny podczas kąpieli i korzystania z toalety. Zna nominały i banknoty polskich złotych, rozróżnia pieniądze i ich wartość. Potrafi samodzielnie wykonywać działania matematyczne z wykorzystaniem dostępnych środków finansowych. Samodzielnie opłaca rachunki i robi proste zakupy. Jednak w planowaniu wydatków, dokonywaniu większych zakupów konieczna jest pomoc instruktora. Uczestniczka grupy artystycznej powinna być poddana dalszemu procesowi rehabilitacji społecznej i zawodowej. Zalecany jest dalszy pobyt uczestniczki w WTZ i na zajęciach terapeutycznych.

Grupa plastyczna

M. B.- uczestnik bierze czynny udział w zajęciach w grupie plastycznej. Chętny do zdobywania nowych umiejętności, otwarty na zespół. Pan Mirek pobiera również zabiegi fizykalne w celu polepszenia kondycji fizycznej. Samodzielnie chodzi na rehabilitację jednak zapomina często o wyznaczonych terminach i godzinach zabiegów. Pracowity, sumienny, chętnie zdobywa nowe umiejętności. W grupie funkcjonuje prawidłowo, czasami próbuje dominować nad młodszymi uczestnikami, głośno wypowiada swoją dezaprobatę. Uczestnik wykazuje bardzo duże zainteresowanie zajęciami plastycznymi. Materiały do terapii wykorzystuje racjonalnie zgodnie z jego przeznaczeniem. Szybko uczy się nowych technik malarskich. Prace wykonuje starannie, powoli, zawsze kończy to, co zaczyna.

Uczestnik jest świadomy swojej niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej. Jest podatny na nagrody i pochwały –trening ekonomiczny jest bardzo dużą motywacją do dalszej pracy. Zachęca go to do podejmowania następnych kroków i zmagania się z kolejnymi zadaniami zarówno w wymiarze społecznym i zawodowym. Uczestnik rozróżnia nominały i wartość pieniędzy. Nie potrafi samodzielnie wykonywać działań matematycznych z wykorzystaniem dostępnych środków finansowych, nie posiada umiejętności planowania wydatków oraz dokonywania podstawowych zakupów, wymaga znacznej pomocy instruktora. Z dniem 15 maja 2013 roku uczestnik został wykreślony z listy z powodu braku prawidłowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dotyczące kwalifikacji do WTZ. Po odwołaniu dokumenty zostały zaktualizowane z dniem 1 listopada 2013 roku, co spowodowało ponowne przyjęcie pana Mirka na listę uczestników WTZ. Uczestnik wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

M. C.- uczestniczka zdyscyplinowana, pracowita i sumienna, chętnie wykonuje powierzone jej zadania. Uczestniczka samodzielna. Uczestniczka sprawna manualnie zaradna w zakresie samoobsługi. Nie wymaga motywowania do pracy. Materiały do terapii wykorzystuje w prawidłowy sposób. Podczas pracy samodzielna, kreatywna. Pracę stara się modyfikować na bieżąco. Dobrze współpracuje z grupą lecz nie potrafi prawidłowo interpretować oraz rozwiązywać konfliktów, wymaga pomocy. Potrafi przygotować prosty posiłek. Zna nominały, rozróżnia wartość pieniędzy, potrafi samodzielnie planować wydatki zgodnie z ustalonym programem rehabilitacji społecznej. Samodzielnie dokonuje zakupów, podstawowych towarów i usług. Dużym plusem postępu w procesie rehabilitacji jest fakt, że uczestniczka mieszka sama. Siostra, która sprawuje opiekę jest w pełni zainteresowana postępami w procesie rehabilitacyjnym.

Nie nastąpiły znaczące zmiany w procesie rehabilitacyjnym. Wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

J. K.- nie nastąpiły u uczestniczki znaczące zmiany w procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Prawidłowo funkcjonuje w grupie warsztatowej. Współdziała, pomaga, okazuje zarówno pozytywne jak i negatywne emocje wobec innych. Zmienna emocjonalnie. Uczestniczka jest sprawna manualnie,

dokładna, wytrwała, samodzielna w wykonywaniu powierzonego zadania. Łatwo motywować ją do pracy. Potrafi przygotować prosty posiłek. Nie posługuje się słowem pisanym, odwzorowuje, nie czyta, nie potrafi określić czasu. Uczestniczka bardzo podatna na wszelkie pochwały, nagrody, wyróżnienia, przez co łatwo można ją motywować. Zachęca ją to do podejmowania następnych kroków i zmagania się z kolejnymi zadaniami zarówno w wymiarze społecznym jak i zawodowym.

Uczestniczka rozróżnia nominały i wartość pieniędzy. Nie potrafi samodzielnie wykonywać działań matematycznych z wykorzystaniem dostępnych środków finansowych, nie posiada umiejętności planowania wydatków oraz dokonywania podstawowych zakupów, wymaga znacznej pomocy instruktora. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ.

J. Z. - uczestniczka spokojna zrównoważona. Nastąpiła poprawa kontaktu z grupą. Jest bardzo wrażliwa na krytykę swojej osoby ze strony innych, potrafi w takich sytuacjach reagować płaczem. Rozmowa z mamą (po, której odbyła się wizyta u psychiatry), pomogła zainteresowanej, jednak zdarzają się pojedyncze incydenty, które pozostają bez jakiegokolwiek wsparcia.. Jest bardziej spokojna i wyciszona. Uczestniczka sprawna manualnie, chętnie uczy się nowych technik, dokładna. Pracę wykonuje starannie i czysto mimo wolnego tempa pracy. Rozumie i stosuje się do regulaminu WTZ. Pracę wykonuje powoli, materiały stara się wykorzystywać racjonalnie, szybko uczy się nowych umiejętności. Chętnie bierze udział w zajęciach rehabilitacyjnych.

Uczestniczka nie jest świadoma swojego schorzenia oraz zakresu własnych możliwości. Jest bardzo mało odporna na negatywne opinie, reaguje bardzo emocjonalnie zazwyczaj płaczem. Łatwo jest ją motywować pochwałami i nagrodami. Nie posługuje się słowem pisanym- odwzorowuje, słabo czyta, nie potrafi określić czasu. Boi się sama wychodzić do miasta, nie potrafi planować zakupów oraz ich wykonywać. Z pomocą instruktora rozróżnia wartość nominałów. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ.

A.P. - uczestniczka bierze udział w zajęciach w grupie plastycznej od sierpnia 2009 roku. Komunikatywna, chętna do pomocy oraz bardzo kreatywna. Uzdolniona plastycznie. Wykonuje „swoje prace” ma w nich określony cel. Jest bardzo otwarta na grupę oraz chętnie wykorzystuje sugestie oraz uwagi instruktora. Jest mało systematyczna i czasami chaotyczna. Miewa różne ”dziwne,, myśli , które zgłasza. Często uskarża się na różne dolegliwości zdrowotne(ból głowy, wzdęcia itp.) Chętnie bierze udział w dodatkowych zajęciach (zajęcia sportowe, teatrzyk, recytacja wierszy). Jest zainteresowana różnego rodzaju konkursami plastycznymi .Otwarta na zespół , chętna do współpracy. W roku 2013 nastąpiło pogorszenie frekwencji uczestniczki na zajęciach. Często uskarża się na dolegliwości somatyczne pojawiające się na podłożu psychicznym. W dalszym procesie rehabilitacji należy zwrócić uwagę na rozwijanie równowagi emocjonalnej, umiejętność panowania nad emocjami oraz zwiększenie tempa pracy. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ

W. G. - uczestnik brał udział w zajęciach terapeutycznych w grupie plastycznej od maja 2013 roku. Jest osobą zdyscyplinowaną, chętną do pomocy, pracowitą i sumienną. Ma problem z dobrym nawiązaniem relacji z uczestnikami w grupie, bywa impulsywny, źle reaguje na krytykę, konfliktowy nie panuje nad emocjami. Potrafi przygotować prosty posiłek, raz dokonać zakupów po konsultacji z instruktorem. Zna nominały oraz wartość pieniądza, potrafi liczyć oraz pisać. Łatwo motywować go do pracy nagrodami oraz pochwałami. Dbą o materiały oraz powierzone narzędzia pracy. Musi być pod stałą kontrolą instruktora, ponieważ nie do końca rozumie prostych poleceń. W dalszym procesie rehabilitacji należy zwrócić uwagę na rozwijanie równowagi emocjonalnej, umiejętność panowania nad emocjami. Uczestniczka wymaga dalszego procesu rehabilitacji społecznej i zawodowej w WTZ

Grupa majsterkowiczów.

S. F. – w sferze - zdolność do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego w kategorii „toaleta” nastąpił niewielki spadek oceny w II półroczu. W kategorii „toaleta” – czystość ciała i bielizna osobista uczestnik wymaga pomocy i ciągłego nadzoru nad utrzymaniem czystości i ciągłego

kształtowania umiejętności. Pozostałe kategorie bez zmian na tym samym poziomie w I i II półroczu. Sfera „umiejętności interpersonalne” w kategorii „uspołecznienie” i „komunikacja i umiejętności” na tym samym poziomie bez zmian w I i II półroczu. Stopień opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy w kategoriach: „kompetencje pracy” w II półroczu nastąpił niewielki wzrost oceny, a tym samym uczestnik dokonuje samokontroli wykonywanych czynności, jak również samokontroli wykonywanej pracy oraz na bieżąco potrafi modyfikować działania. W umiejętności „punktualność” uczestnik wymaga kształtowania oraz stałego wsparcia i podpowiedzi – często spóźnia się na zajęcia terapeutyczne. Pozostałe kategorie w tej sferze bez zmian, w pierwszym jak i drugim półroczu na tym samym poziomie. Wskazane jest aby uczestnik brał udział w dalszej rehabilitacji.

R. M. – w sferze - zdolność do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego wszystkie kategorie zostały ocenione na wysokim poziomie. W kategorii „toaleta” uczestnik na zajęciach jest zawsze czysty i potrafi sam o to zadbać. Pozostałe kategorie i umiejętności w tej sferze bez zmian w pierwszym i drugim półroczu. Uczestnik potrafi samodzielnie planować i racjonalnie posługiwać się pieniędzmi. W sferze umiejętności interpersonalne w kategorii „komunikacja i umiejętności” w I i II półroczu oceny na wysokim poziomie. Uczestnik w punkcie umiejętności „używanie form grzecznościowych” zna te formy i adekwatnie stosuje. W kategorii „uspołecznienie” oceny w pierwszym i drugim półroczu bez zmian na dobrym poziomie. W sferze - stopień opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia wzrost nastąpił w kategorii „społeczność grupowa” w drugim półroczu, uczestnik w relacjach z innymi stosuje komunikat „ja”. Pozostałe kategorie bez zmian na dobrym poziomie. Wskazane jest, aby uczestnik brał udział w dalszej rehabilitacji.

P. F. -w sferze - zdolność do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego we wszystkich kategoriach w pierwszym i drugim półroczu bez zmian oceny, w dalszym ciągu kategoria „toaleta” na bardzo niskim poziomie. U uczestnika jest brak umiejętności utrzymania czystości ciała i czystości odzieży, brak nawyku pielęgnacji paznokci i mycia się. W sferze umiejętności interpersonalne w kategorii „komunikacja i umiejętności” oraz „uspołecznienie” umiejętności bez zmian w pierwszym i drugim półroczu. Kategorii „komunikacja i umiejętności” w I i II półroczu na niskim poziomie. Kategoria „uspołecznienie” w ciągu całego roku na średnim poziomie. W sferze - stopień opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia w II półroczu bez zmian, na dobrym poziomie. Wskazane jest aby uczestnik brał udział w dalszej rehabilitacji.

M. S. w sferze - zdolność do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego w kategorii „toaleta” nastąpił spadek oceny w II półroczu. W kategorii „toaleta” – czystość ciała i bielizna osobista oraz pielęgnacja paznokci uczestnik wymaga pomocy i ciągłego nadzoru nad utrzymaniem czystości i ciągłego kształtowania umiejętności. W tej sferze pozostałe kategorie bez zmian na tym samym poziomie w I i II półroczu. Sfera umiejętności interpersonalne w obu kategoriach „komunikacja i umiejętności” jak i w kategorii „uspołecznienie” pierwsze i drugie półrocze na tym samym poziomie. W sferze - stopień opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia w kategorii: „kompetencje pracy” nastąpił niewielki wzrost oceny w drugim półroczu. Uczestnik podczas wykonywania mechanicznych operacji na wieloczynnościowej obrabiarce i frezarce do obróbki drewna kontroluje jakość wykonywanej pracy oraz potrafi na bieżąco modyfikować działanie. Uczestnik wymaga kształtowania umiejętności zachowań społecznych oraz wdrażania do przestrzegania regulaminu WTZ. Normy grupowe przestrzega wyłącznie po nadzorem instruktora. Wskazane jest aby uczestnik brał udział w dalszej rehabilitacji.

F. K. – w sferze - zdolność do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego bez zmian na tym samym poziomie w pierwszym i drugim półroczu. Na niskim poziomie kształtują się kategorie „techniki szkolne” i „toaleta”, natomiast na dobrym poziomie kategoria „sprawy codzienne”. W kategorii „toaleta” – czystość ciała i bielizna osobista oraz pielęgnacja paznokci uczestnik wymaga pomocy i ciągłego nadzoru nad utrzymaniem czystości i ciągłego kształtowania umiejętności. Umiejętności interpersonalne w kategoriach „komunikacja i umiejętności” oraz „uspołecznienie” ocena w I i II

półroczu na tym samym poziomie. Stopień opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia w kategorii „umiejętności zawodowe” ocena na niskim poziomie, pozostałe kategorie bez zmian w I i II półroczu. Wskazane jest aby uczestnik brał udział w dalszej rehabilitacji.

Grupa Gospodarcza

P. S. - samodzielnie się porusza, dobrze zna drogę do warsztatu. Nie porusza się komunikacją miejską. Potrafi przygotować posiłek tylko z instruktażem słownym instruktora. Podczas ubierania samodzielny. Wymaga przypominania we wszystkich czynnościach związanych z toaletą. Mówi pełnymi zdaniami, rozumie proste polecenia podporządkowuje się. Wymagane byłoby wzbogacenie słownictwa, doskonalenie własnych wypowiedzi. Po za tym jest otwarty, miły, uczynny chętnie współpracuje z innymi. Posiada umiejętność kierowania sobą. Szybko i chętnie nawiązuje kontakt. Zdyscyplinowany w miejscach publicznych wymagany częściowy nadzór nad zachowaniem. Potrafi utrzymać porządek w swoim najbliższym otoczeniu niekiedy wymaga przypomnienia ale jest samodzielny. Pełna integracja z grupą, przestrzega norm grupowych jest otwarty na zespół szanuje innych. Podczas wykonywania pracy kontroluje się lecz nie potrafi modyfikować działania. Nabral dużej pewności siebie. Potrafi skutecznie się bronić w potyczkach słownych. Nie lubi siedzieć beczynnie musi być ciągle w ruchu. Wykonywana praca daje Pawłowi wiele satysfakcji. Porównując pierwsze i drugie półrocze 2013r u uczestnika nie nastąpiły znaczące zmiany w punktacji.

Zna się na nominałach i banknotach polskich złotych, zna wartość pieniądza. Potrafi samodzielnie planować wydatki zgodnie z ustalonym programem rehabilitacji społecznej. Samodzielnie dokonuje zakupy podstawowych dóbr i usług. Potrafi samodzielnie wykonywać działania matematyczne z wykorzystaniem dostępnych środków finansowych.

Wskazaniem jest przedłużenie uczestnictwa w terapii zajęciowej ze względu na okresowy brak możliwości zatrudnienia.

D. S. - chętnie wykonuje każdą pracę zaproponowaną przez instruktora. Zawsze twierdzi, że wszystko potrafi zrobić. Nie chętnie przyznaje się do błędu. Prace wykonywane przez uczestnika są niedokładne, nie zawsze rozumie polecenia. Nie przepracowuje się. Duża zmiana w zachowaniu jest otwarty i chętnie współpracuje z innymi. Wymaga stałego nadzoru nad ogólnym zachowaniem. Poprawa w społeczności grupowej, nie zaburza relacji w grupie świetnie potrafi porozumieć się z kolegami z grupy dogadują się i lubią ze sobą spędzać każdą wolną chwilę. Darek stał się spokojniejszy rzadziej wybucha złością potrafi bardziej zapanować nad swoimi emocjami, może ze względu na wiek. Chętnie wykonuje polecenia instruktora. W miarę swoich możliwości wykona każdą pracę pomimo niedowładu prawej dłoni. Uczestnik zna nominały oraz banknoty polskich złotych, zna także wartość pieniądza (potrafi powiedzieć ile kosztują rzeczy codziennego użytku kupowane przez uczestnika). Jednak nie potrafi samodzielnie wykonać działań matematycznych na dostępnych środkach finansowych. Wymaga pomocy i wsparcia przy planowaniu wydatków i dokonywaniu prostych zakupów. Darek nie pisze, nie czyta. Potrafi się podpisać (podpis wyuczony mechanicznie).

Wskazaniem byłaby dalsza rehabilitacja społeczna i zawodowa w WTZ.

I. W. - jest uczynny, miły chętnie wykonuje polecenia instruktora. Jest osobą kreatywną ma różnego rodzaju pomysły na pracę niektóre z nich należy korygować, ale ważne jest że się stara. Nie chętnie bierze udział w zajęciach dodatkowych wynika to raczej z tego, że jest bardzo zajęty wychowaniem swoich dzieci a często wyjazdy na różnego rodzaju zawody odbywają się całymi dniami. Rok 2013 przyniósł znaczące zmiany w zachowaniu i pracy uczestnika. Uczestnik stał się bardziej śmiały i odważniejszy na różnego rodzaju propozycje. Zdarzało się że myślał i postępował nieraz bardzo dziecinnie często trzeba było dużo uczestnikowi tłumaczyć żeby zrozumiał o co chodzi w danej sytuacji. Niestety nie zawsze stosował się do rad, ale z każdej przeprowadzonej rozmowy wyciągał wnioski, które pozwoliły uczestnikowi jeszcze lepiej funkcjonować w społeczeństwie. Potrafi pisać i czytać. Zna nominały i banknoty polskich złotych. Potrafi samodzielnie planować wydatki zgodnie z ustalonym programem rehabilitacji społecznej. Samodzielnie dokonuje zakupy podstawowych dóbr i usług. Potrafi

samodzielnie wykonywać działania matematyczne z wykorzystaniem dostępnych środków finansowych. Świetnie sobie radził.

Ireneusz w pełni się usamodzielniał, duża kreatywność samodzielność i śmiałość pozwoliła uczestnikowi na znalezienie zatrudnienia na rynku pracy i opuszczenie WTZ, które nastąpiło 31 października 2013r.

J.K.-bierny podczas wykonywania zajęć. Szanuje pracę więc wykonuje ją bardzo wolno. Prace wykonywane przez uczestnika są bardzo niedokładne, nie przywiązuje wagi do estetyki. Nie potrafi utrzymać porządku na swoim stanowisku. Każdą pracę szybko się nudzi. Uczestnik wymaga pomocy we wszystkich czynnościach życia codziennego. Lubi być w centrum uwagi. Nie opanował umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Ostatnio stał się bardzo niemiły dla kolegów często się obraża wychodzi z sali trzaskając drzwiami. Nie potrafi panować nad emocjami. Zawsze przeprasza i żałuje tego co zrobił lub powiedział. Uczestnik nie potrafi czytać, liczyć, pisać. Nie zna się na zegarze. Z pomocą instruktora rozróżnia wartość nominałów. Samodzielnie nie planuje wydatków i nie dokonuje zakupów. Jednak otrzymywane kieszonkowe motywuje uczestnika do dalszej pracy. Początkowo kary i nagrody nie miały na uczestnika dużego wpływu. Obecnie znaczącym argumentem motywującym do dalszej pracy jest otrzymywane kieszonkowe. Wskazaniem byłaby dalsza rehabilitacja społeczna i zawodowa w WTZ

J. K. - nie potrafi długo skupić się na zajęciach. Ze względu na swoją chorobę często wychodzi do łazienki i spędza tam bardzo dużo czasu. Uczestnik spokojny, senny ma bardzo powolne ruchy (Janek zrymuje bardzo dużo leków, które mogą mieć wpływ na jego stan). Obecnie nie daje sobie rady z żadną pracą każde zajęcie sprawia mu wiele trudności. W podsumowaniu punktowym żadne sfery rehabilitacji zawodowej i społecznej nie uległy zmianie. Dużym plusem jest to że uczestnik samodzielnie przychodzi do placówki. Chętnie odpowiada na pytania, nigdy sam nie podejmuje rozmowy. Lubi być chwalony i zachęcany do pracy. Umiejętność liczenia w zakresie 30-stu, potrafi się podpisać ale nie posługuje się słowem pisanym. Rozróżnia nominały posiadanych pieniędzy, nie potrafi samodzielnie wykonywać działań matematycznych z wykorzystaniem dostępnych środków finansowych. Nie potrafi samodzielnie planować wydatków potrzebna pomoc i wsparcie instruktora.

Wskazaniem byłaby dalsza rehabilitacja społeczna i zawodowa w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

Grupa Rzeźbiarska

S. K. - porównując dwa półrocza u uczestnika można zauważyć minimalną poprawę w sferze higieny osobistej, nad którą zwracało się większą uwagę aby prawidłowo funkcjonował w grupie oraz środowisku. W wielu sferach nie dokonały się zmiany i pozostają oceny w zdolnościach samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego takie same. Uczestnik orientuje się w społeczności lokalnej, radzi sobie z posiłkami, załatwia samodzielnie wiele spraw nie tylko swoich, ale i rówieśników co powoduje, że wyróżnia się i czyni go to tym samym bardziej otwartym do środowiska a zarówno samodzielnym. Ponadto poprawiła się jego minimalna zaradność w planowaniu i dokonywaniu zakupów lecz nie sposób umieścić ją w skali ocen – programie. Jego dojrzałość społeczna i umiejętności zawodowe stają się coraz bardziej efektywniejsze. Wymaga dalszej kontynuacji uczęszczania w terapii.

P. W. - uczestnik nie zmienił swojej oceny przez ostatnie dwa półrocza uczęszczania na terapię. Paweł rozwija się w dobrym kierunku, lubi spędzać czas na zajęciach, należy do grupy uczestników bardziej rozwiniętych i mających dobry kontakt z otoczeniem. Bardzo dobre oceny otrzymuje w sferach poruszania się, posiłkach, ubieraniu się, sprawach codziennych, toalecie, technikach szkolnych czy społeczności grupowej. Radzi sobie w społeczności lokalnej pozytywnie, jest lubiany, dokonuje prostych zakupów samodzielnie. Inne sfery trzeba poprawiać w najbliższym czasie jak dojrzałość społeczna, umiejętności zawodowe czy chociażby sprawność psychofizyczna. Należy dodać, że uczestnik jest chętny do pozytywnych zmian. Wymaga dalszej kontynuacji uczęszczania w terapii.

M. B. - porusza się samodzielnie jedynie na wózku elektrycznym lub w bezpośrednim kontakcie przy stałych konstrukcjach, murkach, ścianach. Nie rozwinie swojej zdolności w samodzielnym i efektywniejszym poruszaniu się. Przez ubiegłe oceniane półrocza nie wykazał pozytywnych i negatywnych zmian mający znaczny wpływ na jego ocenę. W niektórych miesiącach terapii wyróżnia się niższą frekwencją od pozostałych uczestników w grupie rzeźbiarskiej. Często występują u niego dolegliwości chorobowe. Należy do grupy osób, w której znajomość i posługiwanie się środkami finansowymi sprawia im mniejszy problem niż pozostałym. Umie doskonale czytać i pisać lecz ma z tym problemy względem swojego schorzenia co sprawia, że te czynności czasem wykonuje wolniej. Uczestnik spokojny, pogodny, zadbany, integruje się prawidłowo z grupą. Dbą o higienę oraz otoczenie i mienie placówki. Nie wykonuje wielu czynności terapeutycznych ponieważ jego schorzenie ogranicza jego samodzielne możliwości. Wymaga dalszej kontynuacji uczęszczania w terapii.

M. A. - uczestnik nie porozumiewa się werbalnie ma zaburzoną komunikację werbalną w większym stopniu, mimo to stara się wypowiadać pojedyncze często zniekształcone fonetycznie słowa. Nie wykazywał większych zmian w ocenie zdolności do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego. W większości uczestnik pozytywnie odpowiada ocenie. Jest często samodzielny i odważniejszy do kontaktu z środowiskiem i otoczeniem. Porównując poprzednie lata można zauważyć rezultaty. Nie posiada żadnych dysfunkcji zmysłów i fizycznych co ocenia się w opanowaniu umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy lepiej. Stara się uczciwie wykonywać swoje obowiązki i prace w czasie terapii, wymaga częściowego nadzoru instruktora gdyż często pracuje elektrycznymi narzędziami. Traktuje rówieśników godnie i jest lubiany. Należy do uczestników wykazujących się najlepszą frekwencją na zajęciach. Wymaga dalszej kontynuacji uczęszczania w terapii.

K. K. - w ocenianym okresie nie wykazał znaczących zmian w mających wpływ na wykresy czy przemieszczenie w układach tabelarycznych. Można zwrócić uwagę na pogorszenie się zachowań w umiejętnościach interpersonalnych w funkcjonowaniu społecznym jako wykazywanie w drugim półroczu zmian na zachowania niepożądane, przeszkadza. Ponadto na minus wpłynęły zachowania poprzez które uczestnik narusza regulamin tym samym nie stosując się do zapisów oraz w konsekwencji tego zwiększenia na jego osobę uwagi, nadzoru i opieki (Dojrzałość społeczna-ogólne zachowania). Utrzymuje swoje zdolności oceniane na dość dobrym poziomie w czynnościach życia codziennego. Wiele spraw załatwia samodzielnie, ale wymaga często pomocy instruktora w sytuacjach bardziej skomplikowanych, doradztwa. Często próbuje dominować w grupie co czasem negatywnie się kończy i nie wychodzą pewne sprawy po jego myśli. Bardzo chętny do działania, łatwo nawiązuje kontakt. Jego umiejętności interpersonalne wymagają dalszej pracy nad nimi. Posiada wiele umiejętności potrzebnych do podjęcia zatrudnienia. Jego dobrym atutem jest dojrzałość społeczna. Uczestnik na ogół lubiany i lubiący pomagać rówieśnikom. Nie wykazuje dysfunkcji fizycznych i zmysłów. Wykazuje dobrą frekwencję na zajęciach. Wymaga dalszej kontynuacji uczęszczania w terapii.

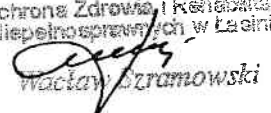
Podsumowując opisową roczną ocenę postępów w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej zawodowej uczestników warsztatu terapii zajęciowej stwierdza się co następuje:

Liczba osób	Zaradność osobista i samodzielność			Rehabilitacja społeczna			Rehabilitacja zawodowa		
	Postęp	Brak	Bez zmian	Postęp	Brak	Bez zmian	Postęp	Brak	Bez zmian
49 uczestników warsztatu	19	7	23	20	7	22	14	1	34

Z powyższego zestawienia wynika, że uczestnikom łasińskiego warsztatu udaje się podtrzymać wypracowane „standardy” w zakresie zaradności osobistej oraz społecznego i zawodowego zaangażowania się w realizowanych przez placówkę zadań. Pozytywnym efektem tego stanu jest wspólna decyzja uczestników i Rady Programowej Warsztatu o skierowaniu od listopada 2014 roku 9 jego uczestników na otwarty rynek pracy w nowo powołanej spółdzielni socjalnej. Kilka miesięcy jakie upłynęło od dnia skierowania do spółdzielni potwierdza trafność tych działań, gdyż żadna z tych osób nie zrezygnowała z nowej drogi rozwoju zawodowego. W ocenie Rady Programowej, jest jeszcze kilka osób, które są przygotowane do wejścia na rynek pracy, lecz inne czynniki na pozwalają na ich skierowanie.

Pozostałe działania organizacyjne warsztatu i organizacji tworzącej warsztat

Fundacja od dwudziestu lat realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością. Dysponujemy bogatym doświadczeniem zawodowym, które w odpowiedni sposób wykorzystane procentuje wzrostem aktywizacji społecznej i zawodowej niepełnosprawnych. Patrząc jednak z perspektywy upływających lat trudno realizować nowe wyzwania bez odpowiedniego wsparcia organizacyjnego i finansowego ze strony podmiotów współodpowiedzialnych za realizację tych zadań społecznych. Jednym z istotnych filarów wspierających (lub osłabiających) jest finansowanie zadań ze środków publicznych. Niedoszacowanie środków finansowych w roku sprawozdawczym wynosi ponad 25 % kosztów prowadzenia placówki. Ostatnia regulacja kosztów prowadzenia warsztatów w skali kraju miała miejsce w 2008 roku. Na chwilę obecną koszty bezpośrednie i pośrednie są nieporównywalne do cen towarów i usług do tych, które obowiązywały w 2008 roku. W ocenie Rady Programowej nie ma możliwości dalszego efektywnego prowadzenia jednostki bez zmiany zasad jej finansowania. Niedofinansowanie w sferze wynagrodzenia pracowników warsztatu są olbrzymie. Płaca netto pracowników nie przekracza kwoty dwóch tysięcy złotych (pracownik z kilkudziesięcioletnim stażem pracy, legitymujący się pełnym wykształceniem wyższym). Przy tym poziomie motywacji finansowej bardzo trudno wzmocnić motywację do wytężonej pracy, a także działań wolontariackich (bez tych ostatnich nie ma możliwości realizacji zadań podstawowych). Użytkowany przez kilka do kilkudziesięciu lat sprzęt i wyposażenie jest u kresu swej fizycznej wytrzymałości. Podejmowane przez nas próby wprowadzenia zmian do ukształtowanego przez lata modelu wykorzystania środków finansowych nie uzyskały akceptacji podmiotów współodpowiedzialnych za terapię i rehabilitację zawodową i społeczną. Kierownictwo Fundacji wraz z Radą Programową warsztatu podjęło się realizacji nowych wyzwań wprowadzenie do krajowego systemu aktywizacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnych nowego ogniwa, jakim jest podmiot ekonomii społecznej. Powołana spółdzielnia socjalna zaproponowała zatrudnienie dwudziestu osobom z niepełnosprawnością pracę zawodową (w tym dziewięciu z grona uczestników warsztatu terapii zajęciowej). Rada Programowa jest przekonana, że możliwości wykorzystania w procesie aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych tego podmiotu są zdecydowanie większe. Aby jednak móc je w pełni wykorzystać niezbędne jest zdecydowane wsparcie tego podmiotu (organizacyjne i finansowe) ze strony instytucji odpowiedzialnych za realizację polityki zatrudnieniowej i minimalizację procesu wyłączenia społecznego. Podmiot ekonomii społecznej może stać się naturalnym miejscem do kierowania uczestników warsztatu na staże i praktyki zawodowe, skutkiem czego efektywniejsze staną się działania instruktorów w procesie terapii i rehabilitacji zawodowej i społecznej. Będą to pierwsze tego typu doświadczenia w historii działania warsztatu. Nasze dotychczasowe doświadczenia jednoznacznie wskazują, że bezpośredni udział osoby niepełnosprawnej w rynku pracy jest najefektywniejszym doświadczeniem zawodowym dla osoby wchodzącej na rynek pracy (ponad 90% uczestników warsztatu nigdy nie uczestniczyła w rynku pracy). Według naszej wiedzy jest to pierwszy w województwie kujawsko-pomorskim przypadek, gdzie spółdzielnia socjalna powstała z inicjatywy tego samego podmiotu, który jednocześnie prowadzi warsztat terapii zajęciowej. Pozytywne doświadczenia najbliższych lat mogą być w dalszej perspektywie (po wyeliminowaniu oczywistych błędów) czasu wykorzystane jako swoista „dobra praktyka” w procesie rozszerzenia form ułatwiających wchodzenie osobom z niepełnosprawnością na rynek pracy.

PREZES FUNDACJI
Ochrona Zdrowia i Rehabilitacji
Niepełnosprawnych w Łazinie

Wacław Czarnowski

Uzasadnienie oceny działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Łasinie w 2014 roku.

Na podstawie rocznego sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Łasinie złożonego (data wpływu: 27.02.2015 r. poprawione: 29.05.2015 r.) przez jednostkę prowadzącą – Fundację „Ochrona Zdrowia i Rehabilitacja Niepełnosprawnych” z siedzibą w Łasinie ul. Wyszyńskiego 1, ustalono, co następuje:

- 1) W 2014 r. terapią zajęciową w WTZ w Łasinie objęto łącznie 58 osób niepełnosprawnych, w tym 15 osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i 43 osoby z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności;
- 2) Terapia zajęciowa prowadzona była w następujących grupach terapeutycznych:
 - a) gospodarcza
 - b) gospodarstwa domowego
 - c) informatyczno - komputerowa
 - d) krawiecka
 - e) majsterkowiczów
 - f) modelarska
 - g) artystyczna
 - h) plastyczna
 - i) rzeźbiarska
 - j) tkacko - dziewiarska
- 3) Terapia zajęciowa była uzupełniana innymi formami terapii m.in. poprzez zajęcia sportowe, muzykoterapię, biblioterapię i zajęcia teatralne. Na podkreślenia zasługuje fakt, że w 2014 r. udało się wprowadzić na rynek pracy 9 uczestników WTZ, którzy podjęli zatrudnienie w spółdzielni socjalnej i w konsekwencji opuścili WTZ z dniem 31.10.2014 r. Ciekawa jest także oferta imprez o charakterze integracyjnym organizowanych przez WTZ dla uczestników. Na zorganizowanych imprezach i kiermaszach uczestnicy prowadzili sprzedaż wyrobów wykonanych własnoręcznie na warsztatach uzyskując przychody ze sprzedaży w wysokości 3 541,00 zł. Dochód osiągnięty ze sprzedaży wyrobów wydatkowany był na imprezy o charakterze integracyjnym;
- 4) Warsztat finansowany był ze środków PFRON w 90% (plan: 725 004 zł; wykonanie: 724 984,05 zł) oraz w 10% ze środków własnych Powiatu (plan: 80 556 zł; wykonanie: 80 553,58 zł);

5) Rada Programowa WTZ w Łasinie w 2014 r. dokonała kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji 49 uczestników warsztatu i zajęła stanowiska polegające na:

- a) przedłużeniu uczestnictwa w terapii ze względu na pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji zawodowej i społecznej – w stosunku do 26 uczestników
- b) przedłużeniu uczestnictwa w terapii ze względu na okresowy brak możliwości skierowania do ośrodka wsparcia w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej – w stosunku do 2 uczestników
- c) przedłużeniu uczestnictwa w terapii ze względu na okresowy brak możliwości zatrudnienia – w stosunku do 12 uczestników
- d) podjęciu zatrudnienia i kontynuowaniu rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy – w stosunku do 9 uczestników.

Oceniając działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Łasinie w 2014 r. uwzględniono również wyniki kontroli przeprowadzonej w WTZ w Łasinie przez upoważnionych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu w dniach 04 - 05. 08. 2014 r. Kontrola nie wykazała poważnych nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań oraz wykorzystania środków finansowych przez WTZ, stwierdzone uchybienia dotyczyły głównie sposobu rozliczeń i opisu faktur dotyczących działalności WTZ oraz uzupełnienia formalnych braków w dokumentacji programowej WTZ.

Reasumując, Warsztat Terapii Zajęciowej w Łasinie w 2014 roku zrealizował zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 63 poz.587) w sprawie warsztatów terapii zajęciowej jak również z zapisami umowy nr 1/2008/WTZ o warunkach działania i finansowania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Łasinie, zawartej w dniu 14 lutego 2008 r. pomiędzy Powiatem Grudziądzkim a Fundacją „Ochrona Zdrowia i Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych” z siedzibą w Łasinie przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego 1.

Powyższe stanowi podstawę do dokonania pozytywnej oceny działalności WTZ w Łasinie w 2014 r.

Sporządził: Rafał Gruszewski – Starszy referent

Zatwierdził: Bożena Grabda – Kierownik PCPR w Grudziądzu

Grudziądz, dnia 01.06.2015 r.